BIALSKI PRZEGLĄD AKADEMICKI

CZASOPISMO AKADEMII BIALSKIEJ IM. JANA PAWŁA II

NR 51 – GRUDZIEŃ 2023 ISSN 2081-6324

AKADEMIA BIALSKA
IM. JANA PAWŁA II

NOWY ROK 2024

WYDAWNICTWO AKADEMII BIALSKIEJ W ZIMOWYM, ŚWIĄTECZNYM ANTURAŻU – *ZAPRASZAMY*

Drodzy Autorzy i Czytelnicy – z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przekazujemy szczere podziękowania za wkład w rozwój czasopisma. Składamy serdeczne życzenia szczęścia oraz zdrowia i pomyślności w 2024 r.

Redakcja BPA

OD REDAKCJI

Dobiega końca rok 2023, rok bardzo pomyślny dla Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Czekają nas Święta Bożego Narodzenia, czas na refleksje i spotkania rodzinne. Za nami sympatyczne spotkania opłatkowe w gronie współpracowników na uczelni. To dobrze, że ta tradycja jest kontynuowana w naszej Akademii. Niektórzy przygotowują się na huczne zabawy sylwestrowe i rozpoczęcie Nowego Roku. Jaki ten 2024 rok będzie? To pytanie nasuwa się wielu z nas w sytuacji, gdy końcówka obecnego roku zrodziła atmosferę niepewności – radość dla jednych, smutek dla innych i brak wyraźnych oznak na pojednanie. Polska potrzebuje pojednania, potrzebuje jedności w dobie turbulentnego otoczenia zewnętrznego. **Niech zatem spełnią się życzenia, by te najbliższe Święta Bożego Narodzenia złagodziły animozje i stworzyły klimat porozumienia i pojednania wśród Polaków**. Niech tegoroczne święta będą dla nas wszystkich okazją do wielu spotkań, życzliwych rozmów, wzajemnego porozumienia i poszukiwania tego, co nas łączy a nie dzieli. Najpierw jednak musimy pogodzić się sami z sobą. Zamilknąć i wysłuchać innych to krok następny. Wybaczyć urazy, otworzyć serca i pojednać się z ludźmi i światem – to krok trzeci do spełnienia powyższych życzeń. Wierzę, że naszym najbliższym środowisku w Akademii Bialskiej jest to możliwe i realne. Przenośmy to, zatem dalej na grunt naszego miasta, regionu i całego kraju. Niech wiara w narodziny Bożego Dziecięcia przyniesie nam radość i nadzieję na pojednanie. Niech Nowy Rok 2024 będzie pomyślny dla Polski i szczęśliwy dla jej mieszkańców. Niech przyniesie pokój i wolność naszym wschodnim sąsiadom.

Starajmy się wszyscy, aby w Nowym Roku Akademia Bialska umacniała się jako centrum nauki i profesjonalnego kształcenia światłych i mądrych absolwentów. Niech studenci czują radość studiowania, a nauczyciele i inni pracownicy satysfakcję z wykonywanych zadań.

I jeszcze jedno życzenie, by Redakcji Bialskiego Przeglądu Akademickiego w Nowym Roku nie zabrakło ciekawych, ważnych i optymistycznych materiałów do publikacji.

Prof. dr hab. dr h.c. Mieczysław Adamowicz

Spis treści

Od redakcji 1

Z nauczania świętego Jana Pawła II... 2

Komisja Edukacji Narodowej 4

Kalendarium 7

Dydaktyczne sukcesy 11

Utworzenie rady dyscyplin w Akademii Bialskiej 14

PROJEKT_CYBER.MIL 15

Centrum Badań nad Innowacjami – akademickie miejsce na badania i rozwój – podsumowanie roku 2023 17

Międzynarodowa Konferencja: Społeczeństwo - Technologia - Gospodarka 20

Wizyta studyjna w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym sp. z o.o. oraz firmie Transportowcy.com.pl 23

Rozwój e-gospodarki wobec wyzwań pandemii COVID-19 24

Moje filmowe życie 25

Dodatek studencki 26

Kącik anglisty 30

Biblioteka poleca 32

Akcja Rekrutacja 33

„Bialski Przegląd Akademicki"
Nr 51, grudzień 2023
ISSN 2081-6324

Bialski Przegląd Akademicki jest czasopismem informacyjnym, wydawanym przez Akademię Bialską im. Jana Pawła II, skierowanym do pracowników i studentów uczelni oraz adresatów zewnętrznych.

Nadzór programowy i redakcyjny
prof. dr hab. dr h.c. Mieczysław Adamowicz

Redakcja i korekta: mgr Małgorzata Mikołajczuk
m.mikolajczuk@akademiabialska.pl

Zdjęcia nieoznaczone inaczej: archiwum AB w Białej Podlaskiej

Okładka: Pomysł i autorstwo - Redakcja BPA

Skład i druk: druk-24h.com.pl tel. 535 500 898

Adres redakcji

Akademia Bialska im. Jana Pawła II Wydawnictwo
21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 95/97
tel. 83 344 99 72
e-mail: wydawnictwa@akademiabialska.pl

Wydawca
Akademia Bialska im. Jana Pawła II

Wszelkie prawa zastrzeżone
Autorzy publikacji nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów na łamach „Bialskiego Przeglądu Akademickiego" i w Internecie. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, zmian tytułów i redagowania tekstów dostarczonych w celu publikacji. Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam oraz ogłoszeń.

Z NAUCZANIA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II...

JAM JEST DROGĄ I PRAWDĄ I ŻYCIEM (J 14,6)

Komentarz duszpasterza akademickiego: ks. Tomasza Cabaja

Życie młodych wciąż zdumiewa tych ciut starszych. Zdolności studentów w ich kreatywności, umiejętność błyskawicznego dopasowania się do rzeczywistości, sztuka wchodzenia w nowe relacje, a nawet nadążanie za technicznymi nowinkami, faktycznie mogą imponować. Jednocześnie, nigdy nie było takiego pogubienia wśród młodych. Często słychać głosy ich samych, że życie jest bez sensu. Tak zazwyczaj dzieje się, kiedy z horyzontu życia znika cel. Nie byle jaki, ale ten właśnie, który jest faktyczną motywacją do codziennego wstawania z łóżka i jakiegoś rodzaju „walki" o to, co warte pracy. Dojrzałość niektórych młodych ludzi pozwala im zauważyć, że życie tylko dla siebie szybko się nudzi i najwyważniej nie chodzi o to, by z roku na rok pogłębiać w sobie egoizm i egocentryzm. Widzą – po różnych doświadczeniach – że żyje się po coś i życie jest warte przeżycia. Mając cel z pewnością jest łatwiej, bo lubimy mieć motywację. Papież zachęca młodzież całego świata do jeszcze głębszej refleksji. Nie zadaje tylko pytania o to, po co się żyje, ale jeszcze głębiej: dla kogo się żyje i z kim? Z katolickiego punktu widzenia, życie z Chrystusem i dla Chrystusa jest nie tylko najsensowniejszym wyborem życia wycelowanego na niebo. To również szansa na życie najszczęśliwsze już tu, na ziemi. Warto zwrócić uwagę na jedną, istotną rzecz: najszczęśliwsze życie nie równa się życiu najłatwiejszemu. W tym sęk, że w chrześcijaństwie bardzo często w trudnościach widzi się drogę do szczęścia. Jezus tego nie ukrywał, ale mówił otwarcie i publicznie o tym, co może czekać ludzi, którzy uwierzą. Pokazywał także, co czeka wierzących, jeśli wytrwają. Kto wytrwa, ten będzie zbawiony – obiecał Chrystus. Stąd też treść tego Orędzia jest taka cenna – zachęca czy nawet wymusza refleksję nad zwykłą codziennością ludzi wierzących, podpowiadając jakie miejsce powinien mieć w niej Bóg.

Fragmenty z Orędzia Jana Pawła II na IV Światowy Dzień Młodzieży:

Bardzo się cieszę, że w tym roku mogę się do was zwrócić i ogłosić wam IV Światowy Dzień Młodzieży. W moim dialogu z wami ten Dzień ma znaczenie specjalne, pozwala mi bowiem przemówić nie tylko do młodzieży jednego kraju, ale do młodzieży całego świata i powiedzieć wszystkim oraz każdemu z osobna: Papież patrzy na was z wielką miłością i z wielką nadzieją, uważnie was słucha i pragnie odpowiedzieć na wasze najgłębsze oczekiwania.

W samym centrum Światowego Dnia Młodzieży 1989 znajduje się Jezus Chrystus jako nasza Droga, Prawda i Życie (por. J 14, 6). Dlatego Dzień ten powinien stać się dla was nowym, bardziej dojrzałym i głębszym odkryciem Chrystusa we własnym życiu. Młodość sama w sobie jest wielkim bogactwem każdego chłopca i każdej dziewczyny. Owo bogactwo polega między innymi na tym, że jest to wiek licznych i ważnych odkryć. Każdy i każda z was odkrywa własną osobowość, sens swego istnienia, rzeczywistość dobra i zła. Odkrywacie także świat, który was otacza: świat ludzi i świat przyrody. Ale wśród tych licznych odkryć nie może zabraknąć jednego, które posiada podstawowe znaczenie dla każdej ludzkiej istoty: osobistego odkrycia Jezusa Chrystusa. Odkrywanie Chrystusa wciąż od nowa i coraz lepiej, jest najwspanialszą przygodą naszego życia. Dlatego z okazji zbliżającego się Dnia Młodzieży pragnę każdemu i każdej z was postawić kilka istotnych pytań i wskazać odpowiedzi. – Czy już odkryłeś Chrystusa, który jest Drogą? Tak, Jezus jest dla nas drogą, jedyną drogą, która prowadzi do Ojca. Tą drogą musi pójść każdy, kto chce osiągnąć zbawienie, Wy, ludzie młodzi, często stoicie na skrzyżowaniu dróg i nie wiecie, którą z nich wybrać, gdzie iść. Istnieje wiele błędnych dróg, wiele łatwych rozwiązań, a także wiele niejasności. W takich

chwilach nie zapominajcie, że tylko Chrystus, tylko Jego Ewangelia, Jego przykład, Jego przykazania są drogą pewną, wiodącą do pełnego i trwałego szczęścia.

– Czy już odkryłeś Chrystusa, który jest Prawdą? Prawda stanowi najgłębszy wymóg ludzkiego rozumu. Przede wszystkim młodzież złakniona jest prawdy o Bogu, o człowieku, o życiu i o świecie. W mojej pierwszej Encyklice Redemptor hominis napisałem: „Człowiek, który chce zrozumieć siebie do końca – nie wedle jakichś tylko doraźnych, częściowych, czasem powierzchownych a nawet pozornych kryteriów i miar swojej własnej istoty – musi ze swoim niepokojem, niepewnością, a także słabością i grzesznością, ze swoim życiem i śmiercią przybliżyć się do Chrystusa". Chrystus jest Słowem prawdy, wypowiedzianym przez samego Boga jako odpowiedź na wszystkie pytania ludzkiego serca. To On w pełni odsłania przed nami tajemnicę człowieka i świata.

– Czy już odkryłeś Chrystusa, który jest Życiem? Każdy z was pragnie żyć pełnią życia. Ożywiają was wielkie nadzieje, piękne plany na przyszłość. Nie zapominajcie jednak, że prawdziwą pełnię życia można znaleźć tylko w Chrystusie, który dla nas umarł i zmartwychwstał. Tylko Chrystus może zaspokoić serce człowieka. Tylko On daje siłę i radość życia, bez względu na jakiekolwiek zewnętrzne ograniczenia i przeszkody.

Tak, odkrycie Chrystusa to najpiękniejsza przygoda waszego życia. Ale nie wystarczy odkryć Go tylko raz jeden. Każde bowiem odkrycie Go staje się zachętą do tego, by jeszcze bardziej Go szukać i coraz lepiej poznawać poprzez modlitwę, sakramenty, rozważanie Jego słowa, katechezę i wsłuchiwanie się w naukę Kościoła. Takie jest nasze najważniejsze zadanie. Jak dobrze rozumiał to święty Paweł, gdy pisał: „Dla mnie bowiem żyć – to Chrystus" (Flp 1, 21).

Wraz z odkryciem Chrystusa na nowo, jeżeli jest ono autentycznym odkryciem, rodzi się pragnienie niesienia Go innym, czyli zaangażowanie apostolskie. I to właśnie stanowi drugą przewodnią myśl tegorocznego Dnia Młodzieży.

Cały Kościół otrzymał od Chrystusa nakaz misyjny: „Idźcie na cały świat i głoście Ewangelię całemu stworzeniu" (Mk 16, 15). Cały więc Kościół ma charakter misyjny i ewangelizacyjny, albowiem misyjność stanowi stały element jego istnienia. Być chrześcijaninem znaczy być misjonarzem – apostołem.

Nie wystarczy odkryć Chrystusa, trzeba Go nieść innym! Dzisiejszy świat, w tym także kraje o dawnej tradycji chrześcijańskiej, jest wielką ziemią misyjną. Wszędzie neopogaństwo i sekularyzm są dziś wielkim wyzwaniem dla ewangeliczngo orędzia. Ale równocześnie za naszych dni otwierają się nowe możliwości głoszenia Ewangelii. Obserwuje się na przykład rosnącą tęsknotę za sacrum, za autentycznymi wartościami, za modlitwą. Dlatego dzisiaj świat potrzebuje wielu apostołów, zwłaszcza młodych i odważnych. Wam właśnie, ludziom młodym, przypada na tym polu szczególne zadanie świadczenia o wierze i głoszenia Ewangelii Chrystusa – Drogi, Prawdy i Życia – w trzecim milenium chrześcijaństwa, w którym winniście budować nową cywilizację miłości, sprawiedliwości i pokoju. Każdemu nowemu pokoleniu potrzebni są nowi apostołowie. Macie tu do spełnienia szczególną misję. Wy, młodzi, jesteście pierwszymi apostołami i ewangelizatorami młodzieży, która dziś stoi q obliczu tak wielu niepokojących wyzwań i zagrożeń (por. Apostolicam actuositatem, 12). Do was przede wszystkim należy apostolstwo w miejscach nauki, pracy i rozrywki, i nikt nie może was w tym zastąpić. Wielu waszych rówieśników nie zna Chrystusa wcale albo zna Go niedostatecznie. Nie wolno wam zatem zachować milczenia i obojętności! Musicie być odważni i mówić o Chrystusie, dawać świadectwo swojej wiary poprzez życie zgodne z duchem Ewangelii. Święty Paweł mówi: „Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii!" (1 Kor 9, 16). Zaprawdę, ewangeliczne żniwo jest wielkie i potrzeba wielu robotników. Chrystus wam ufa i liczy na waszą współpracę. Z okazji Dnia Młodzieży proszę was, abyście odnowili swoje zaangażowanie apostolskie. Chrystus was potrzebuje! Odpowiedzcie na Jego wezwanie z odwagą i zapałem waszej młodości. Drodzy chłopcy, drogie dziewczęta, kończę to Orędzie przesyłając wam wszystkim, gdziekolwiek jesteście, pocałunek pokoju. Przygotowania i obchody Światowego Dnia Młodzieży 1989 roku zawierzam szczególnej opiece Maryi, królowej Apostołów i opiece świętego Jakuba, którego pamięć od stuleci czci się w prastarym sanktuarium w Compostelli. Niech w wędrówce towarzyszy wam moje Apostolskie Błogosławieństwo jako znak zachęty i wyraz najlepszych życzeń.

Jan Paweł II, Papież

KOMISJA EDUKACJI NARODOWEJ

„Dać społeczności cnotliwego człowieka, Ojczyźnie dobrego obywatela" – 250. rocznica powołania Komisji Edukacji Narodowej (1773-2023)

Przyglądając się historii Rzeczypospolitej XVIII wieku doświadczamy wrażeń co najmniej dwojakich. Obserwujemy z jednej strony powolny upadek aż do smutnego finału w postaci trzeciego rozbioru (1795), a z drugiej odważne projekty reformatorskie, których nie powstydziłyby się czołowe kraje europejskie. Tak jest i z pierwszą europejską konstytucją – Konstytucją 3 maja, tak jest i z Komisją Edukacji Narodowej uznawaną przez badaczy za pierwsze w Europie, nowoczesne ministerstwo oświaty.

XVIII-wieczna Rzeczpospolita składała się z Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Po pierwszym rozbiorze (1772) państwo o powierzchni 522 tys. km^2 liczyło ponad 7 milionów mieszkańców i było w zasadzie protektoratem Rosji. Nie mogła temu stanowi rzeczy przeciwdziałać karłowata armia, co najmniej kilkukrotnie mniej liczna niż armie każdego z trzech, silnych sąsiadów. System polityczny ówcześnie panujący określamy mianem oligarchii magnackiej gdyż to właśnie najbogatsze rody szlacheckie, często przekupne i zdemoralizowane, odgrywały największą role w polityce. Wielka jedynie pod względem powierzchni Rzeczpospolita ze swoją „wolną elekcją" stała się *„zabawką w rękach międzynarodowej dyplomacji"* (N. Davies).

Szkolnictwo zdominowane przez duchownych było przestarzałe. Akademia Krakowska miała czasy swojej świetności dawno za sobą, podobnie jak Akademia Wileńska powstała z dawnego kolegium jezuickiego. Szkolnictwo średnie tworzyły głównie placówki prowadzone przez zakon jezuitów. Liczba tych szkół w ciągu kilkudziesięciu lat urosła imponująco: z 58 kolegiów w 1700 roku do 104 w 1773 roku. Przed pierwszym rozbiorem kraju w szkołach jezuickich zatrudnionych było ok. 400 nauczycieli. Kształcili oni 30-35 tys. młodzieży, co było liczbą trzykrotnie wyższą niż na początku wieku. Niestety, ze wzrostem liczby szkół i uczniów nie szedł w parze poziom kształcenia. Michał Bobrzyński, krakowski historyk, przywódca konserwatywnych „stańczyków" bardzo krytycznie oceniał stan szkolnictwa w epoce przedkenowskiej:

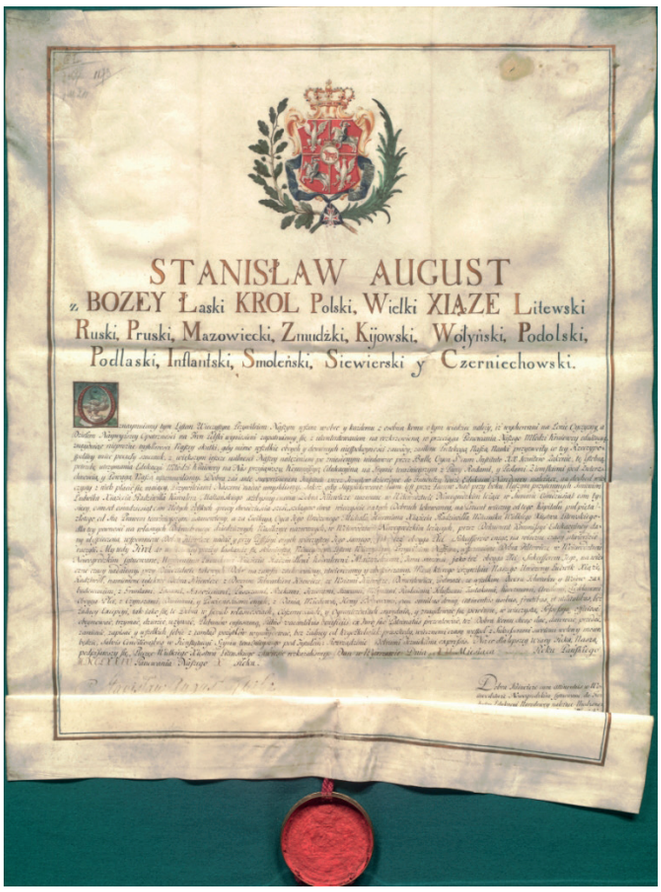
„[…] Jezuici polscy stoczyli się z całym narodem w przepaść upadku. Pierwszy ich zgubny a błędny krok zaznaczyliśmy już przy rokoszu Zebrzydowskiego. Zamiast narażać się tłumom i rozszerzać zdrowe pojęcia miłości ojczyzny, silnego rządu, poszanowania prawa jak to czynił Skarga, odwołali swoją naukę polityczną, rzucili się w ramiona złotej wolności, a schlebiając tłumom zaczęli uczyć, że złota wolność w katolicyzmie i jezuitach najsilniejszą ma tarczę. Pochlebstwo to ich strawiło, bo kiedy społeczeństwo polskie zaczęło coraz więcej upadać, coraz więcej się płaszczyć, a błędy swoje jako cnoty podnosić, oni, idąc po tej samej drodze śliskiego pochlebstwa, zamiast opierać się złemu, zastosowali swe szkoły do pojęć zepsutego społeczeństwa i stworzyli na koniec potworny system wychowania, na którym słusznie ciąży klątwa następnych pokoleń".

I dziś historycy przyznają rację krytycznej ocenie szkolnictwa jezuickiego, które w XVI wieku było nowoczesne, zaś w XVIII wieku już z gruntu przestarzałe. Strategia przyjęta przez duchownych polegająca na fetyszu „złotej wolności", przypodobaniu się społeczeństwu, podążania wraz z nim w upadek moralny bo takie akurat były trendy, przyniosła jak najgorsze rezultaty. Może być ostrzegawczym *„memento"* także na dzisiejsze czasy.

W podobnie opłakanym stanie znajdowały się szkoły najliczniejsze, na najniższym poziomie kształcenia – szkoły parafialne. Patrząc na całość ówczesnego systemu edukacji możemy powiedzieć, że wysoki poziom reprezentowały nieliczne placówki. Pierwszą z nich było utworzone w 1740 roku w Warszawie ekskluzywne Collegium Nobilium – szkoła prowadzona przez Stanisława Konarskiego z zakonu pijarów. Przeznaczona dla bogatej szlachty i magnatów kształciła nowoczesnych obywateli w duchu katolickiego oświecenia. Drugą nowoczesną instytucją była powstała w 1765 roku Szkoła Rycerska w Warszawie, która edukowała przyszłych oficerów i urzędników.

Okoliczności powstania Komisji Edukacji Narodowej wiążą się z decyzją papieża Klemensa XIV o kasacji zakonu jezuitów. Towarzystwo Jezusowe prowadziło w Rzeczypospolitej większość szkół stąd w momencie kasacji zakonu (21 lipca 1773) pojawił się problem zagospodarowania pojezuickiego majątku oraz zapewnienia ciągłości kształcenia szlachty utożsamianej wówczas z pojęciem „narodu polskiego". Sejm, który 30 września 1773 ratyfikował haniebny I rozbiór Rzeczypospolitej postanowił w dalszym etapie swoich obrad wykorzystać okazję i uczynić z edukacji szkolnej sprawę publiczną. W piątek, 14 października powołał rodzaj państwowego ministerstwa oświaty – Komisję Edukacji Narodowej (KEN). *„Wychowanie dzieci obywatelskich stało się odtąd interesem rządu krajowego"* - pisał Hugo Kołłątaj. Nowo utworzonej instytucji podporządkowano nie tylko dawne szkoły jezuickie, pijarskie czy teatyńskie, ale i inne instytucje służące edukacji.

Struktura szkolnictwa po utworzeniu KEN przedstawiała się następująco. W obu prowincjach państwa na najwyższym szczeblu stały zreformowane szkoły wyższe. W Koronie była to Akademia Krakowska przekształcona w Szkołę Główną Koronną i zreformowana w latach 1777-1783 przez księdza Hugo Kołłątaja. Powstało przy niej seminarium kształcące nauczycieli

Stanisław August, król polski nadaje Ludwikowi Radziwiłłowi, kawalerowi maltańskiemu dobra pojezuickie Kijowicze w województwie nowogródzkim, pod warunkiem płacenia pewnej części dochodów na fundusz Komisji Edukacji Narodowej., 12 VII 1774, Warszawa. Zbiór dokumentów pergaminowych, sygn. 8354.
Źródło: Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

Kolekcja znaczków poświęconych KEN

dla szkół średnich. Akademię Wileńską przekształcono w Szkołę Główną Litewską i zreformowano pod okiem jezuickiego astronoma, Marcina Poczobutta. Uczelniom wyższym podporządkowano 74 szkoły średnie. Dzieliły się one na 7-letnie szkoły wydziałowe (wojewódzkie) w liczbie dziesięciu i podporządkowane im 6-letnie szkoły podwydziałowe. W Białej istniała szkoła podwydziałowa zaś najbliższa szkoła wydziałowa działała w Brześciu Litewskim. Grono nauczycielskie w szkołach średnich zwano „zgromadzeniem akademickim". W szkole wydziałowej składało się z rektora, zastępującego go prefekta, 6 nauczycieli i kaznodziei. Szkołą podwydziałową kierował prorektor oraz podlegający mu trzej nauczyciele i kaznodzieja. Do obowiązków prorektora należał nadzór nad będącymi w okolicy szkołami parafialnymi, których w całym państwie było około 1600. Kontrola najniższego szczebla edukacji okazała się w praktyce teoretyczna. Edukacja w szkołach parafialnych pozostała w gestii księży i zależała od datków wiernych.

Za nową strukturą szkolnictwa przyszła esencja reformy czyli modyfikacja treści nauczania zgodnie z duchem epoki. Przykładowo, w szkole podwydziałowej w Białej prócz języków uczono arytmetyki, geometrii, fizyki, historii naturalnej, geografii, historii, prawa i „nauki moralnej". W nauczaniu języków wycofano archaiczny, 200-letni podręcznik do łaciny pióra hiszpańskiego jezuity Emanuela Alvareza a położono nacisk na naukę języka polskiego i języków obcych nowożytnych: francuskiego i niemieckiego. Zalecano, aby uczniowie *„więcej na rozum i pojęcie niżeli na pamięć uczyli się"*. Całość reformy miała na celu wychowanie młodego pokolenia na treściach bardziej praktycznych, patriotycznych i obywatelskich.

[…] Poleca się w szkole grę w piłkę, biegi, jazdę konną, ćwiczenia wojskowe oraz musztrę bez broni i zdobywanie trudniejszych miejsc, w ogóle każdy […] obrońcą Ojczyzny swojej być powinien, nie oglądając się na płacę, lecz idąc torem sprawiedliwości i honoru […]. Tak nierozdzielnym idąc związkiem edukacja moralna z edukacją fizyczną będą zdolne dać społeczności cnotliwego człowieka, Ojczyźnie dobrego obywatela […] **(zalecenia KEN dla szkół Rzeczypospolitej, 1783 r.).**

Nowoczesna edukacja nie mogła istnieć bez odpowiednich pomocy naukowych dlatego w 1775 roku Komisja powołała Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych. Pedagodzy i uczeni, wśród których był Ignacy Potocki (przewodniczący, urodzony w Radzyniu Podlaskim wysoko postawiony mason), ksiądz Grzegorz Piramowicz (sekretarz), ksiądz Hugo Kołłątaj (jedna z czołowych postaci polskiego oświecenia), Karol Narbutt, Franciszek Zabłocki (protokolista, komediopisarz, potem duchowny) czy Józef Wybicki (autor „Mazurka Dąbrowskiego") opracowali 27 nowych podręczników, głównie dla szkół średnich. W 1785 roku lwowski Ormianin Piramowicz (zmarły w 1801 roku w Międzyrzecu Podlaskim) wydał *„Elementarz dla szkół parafialnych narodowych"*, w którym łączył idee oświecenia z tradycyjnymi wartościami. Składał się z 4 rozdziałów: I Nauka czytania i pisania, II Katechizm, III Nauka obyczajowa, IV Nauka rachunków. Udany okazał się także podręcznik *„Gramatyki dla szkół narodowych"* księdza Onufrego Kopczyńskiego.

Biskup płocki (później prymas) Michał Jerzy Poniatowski, prezes KEN od 1776

Komisji Edukacji Narodowej podporządkowano istniejącą od 1747 roku w Warszawie publiczną bibliotekę biskupów Andrzeja i Józefa Załuskich. Jako „Biblioteka Publiczna Rzeczypospolitej" była wówczas jedną z największych bibliotek publicznych w Europie. Jej zasób liczył 300 tysięcy książek i 10 tysięcy rękopisów.

W tak zreformowanym systemie szkolnictwa miejsce swoje znalazła głównie młodzież szlachecka i niektórzy synowie mieszczańscy a czasem nawet zdolni przedstawiciele stanu chłopskiego.

KEN podlegała królowi Poniatowskiemu. Pierwszym prezesem liczącej 8 osób Komisji został biskup wileński Ignacy Massalski. Po dwóch latach zastąpił go Michał Poniatowski, brat króla, biskup płocki, późniejszy prymas. Czołowymi członkami i współpracownikami KEN byli: Ignacy Potocki, August Sułkowski, Joachim Chreptowicz (kanclerz wielki litewski, literat i mecenas), Andrzej Zamoyski (były kanclerz wielki koronny), Antoni Poniński, Julian Ursyn Niemcewicz (publicysta, historyk i poeta), Feliks Oraczewski, Hieronim Stroynowski (profesor uniwersytetu w Wilnie, potem biskup wileński), książę Adam Kazimierz Czartoryski (komendant Szkoły Rycerskiej, wydawca „Monitora"), Andrzej Gawroński (jezuita, matematyk, potem biskup krakowski), Dawid Pilchowski i Grzegorz Piramowicz. Nierzadko byli to ludzie młodzi. Hugo Kołłątaj zaczynając pracę w Komisji miał jedynie 23 lata, Piramowicz 38, zaś Potocki 26.

Uważny czytelnik zauważy, że wśród powyższych nazwisk postaci wybitnych i zasłużonych są nazwiska kojarzące się nie koniecznie pozytywnie. Burzą one idylliczny obraz Komisji jako grona jedynie kryształowych i światłych obywateli zatroskanych o dobro państwa. Już sam król nadzorujący KEN jako z jednej strony mecenas kultury a z drugiej kochanek carycy Katarzyny II i późniejszy członek Targowicy jest postacią niejednoznaczną. Podobnie jego brat, prymas Michał Poniatowski podejrzewany o zdradę i kojarzony z masonerią. Biskup Ignacy Massalski odszedł z funkcji pierwszego prezesa KEN w atmosferze skandalu, który wywołały ujawnione malwersacje finansowe. Później, jako stronnik Rosji i przeciwnik reform Sejmu Wielkiego, w czasie insurekcji kościuszkowskiej został wywleczony z warszawskiego więzienia i powieszony przez wzburzony lud jako targowiczanin i zdrajca.

Reformy KEN wprowadzane były stopniowo i choć starały się godzić tradycyjne wartości, w tym zwłaszcza katolicką religijność społeczeństwa z ideałami oświecenia, wywoływały nierzadko opór u środowisk zachowawczych. W raporcie z wizytacji dokonanej w 1783 roku w jednej ze szkół przez księdza Bonifacego Garyckiego czytamy, że *„Prefekt skarżył się na professorów, że jego urządzeń słuchać nie chcieli, różne mu przykrości czynili, aby się go tym sposobem pozbyć mogli dla utrzymania sposobu dawnego w uczeniu, chcąc się podobać obywatelom uprzedzonym".*

Pomimo trudności i oporów części szlachty Komisja działała przez około 20 lat. Reformy KEN przyniosły wzrost świadomości narodowej i obywatelskiej u mieszkańców Rzeczypospolitej. Wykształciły bojowników walczących o wolność Ojczyzny w końcu XVIII i w XIX wieku. Polska reforma edukacji, stała się wzorem dla reform w innych krajach. Historyk Oskar Halecki pisząc swoją syntezę historii Polski w następujących słowach podsumował działalność KEN:

„Cały system nauczania, począwszy od szkół powszechnych a skończywszy na uniwersytetach w Krakowie i w Wilnie, został przez tę Komisję przekształcony ze znajomością rzeczy, której dorównywało umiarkowanie i trafna metoda".

Paweł Pakuła
Akademickie Liceum Ogólnokształcące

Komisja Edukacji Narodowej (**KEN**, pełna nazwa: **Komisja nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mająca**) – centralny organ władzy oświatowej, zależny tylko od króla i sejmu, powołany w Rzeczypospolitej Obojga Narodów przez Sejm Rozbiorowy 14 października 1773 na wniosek króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, za zgodą ambasadora rosyjskiego Ottona Magnusa von Stackelberga.

Komisja była pierwszym ministerstwem oświaty publicznej w Polsce.

„Kurtyna w górę" - studenci i dydaktycy AB

KALENDARIUM

październik – listopad – grudzień 2023

październik 2023

11.10.2023 r. odbyły się Wojskowe Dni Otwarte w Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II. Wystartowały o godzinie 10.00 w Auli głównej uczelni wystąpieniami i koncertem orkiestry wojskowej.
W programie znalazły się także:

- pokaz sprzętu wojskowego,
- grochówka wojskowa,
- pokaz symulatora jazdy,
- prezentacja służ mundurowych.

12.10.2023 r. odbyła się uroczystość wręczenia Dyplomów laureatom Dodatku Dydaktycznego Rektora dla nauczyciela akademickiego zatrudnionego w pierwszym miejscu pracy w Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II. Rektor corocznie przyznaje dodatek dydaktyczny za I, II i III miejsce na każdym z Wydziałów Uczelni. Dodatek dydaktyczny przyznawany jest za osiągnięcia dydaktyczne uzyskane w poprzednim roku akademickim.

13.10.2023 r. Turniej gier planszowych – cieszył się ogromną popularnością wśród studentów i pracowników Uczelni.

Wojskowe Dni Otwarte

24.10.2023 r. Seminarium pn. „Trujące jabłko i dzika gruszka, czyli oblicza otyłości" dotyczące profilaktyki tej choroby.
Wydarzenie odbyło się w Światowym Dniu Walki z Otyłością.
Kierowane było ono głównie do młodzieży licealnej, ale także do pedagogów i psychologów szkolnych i do nauczycieli wychowania fizycznego oraz wszystkich osób zainteresowanych tematyką.

24.10.2023 r. w ramach Projektu Akademia_CYBER.MIL w murach naszej uczelni odbył się **wykład pt. „Wprowadzenie do cyberbezpieczeństwa"**, który wygłosił płk rez. dr hab. inż. Mariusz Frączek, profesor Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu.
Wykład skierowany był przede wszystkim do studentów kierunków Bezpieczeństwo Narodowe i Informatyka, ponieważ jest to grupa docelowa projektu, ale ze względu na podejmowaną tematykę zainteresowanych osób było znacznie więcej. Na wykładzie poruszane były następujące zagadnienia:

- definicja cyberprzestrzeni,
- pojęcia związane z cyberprzestrzenią,
- charakterystyka aktorów,
- techniczny wymiar cyberprzestrzeni,
- typy ataków i zagrożeń APT - przykłady oddziaływania na terenie Polski.

30.10.2023 r. Akademia Bialska gościła podróżnika i mówcę motywacyjnego – niesamowitą osobę – Janka Melę. Aule i sale ze streamingiem pękały w szwach. *Oby więcej takich wydarzeń!*

Janek Mela w AB

listopad 2023

07.11.2023 r. Akcja promocyjna uczelni trwa nieprzerwanie przez cały rok a nasila się w kresie jesienno-zimowym. *Dziękujemy za tak miłe przyjęcie i zapraszamy do nas.*

09.11.2023 r. Odbył się briefing prasowy JM Rektora Akademii Bialskiej prof. dr. hab. Jerzego Nitychoruka wraz z parlamentarzystą Posłem na Sejm RP Dariuszem Stefaniukiem na temat otrzymanych przez uczelnię 10 milionów dofinansowania.

10.11.2023 r. Wykład otwarty Pana Jana Dzwonkowskiego – pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością przy Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim nt. „Edukacji i funkcjonowania osób niewidomych w Polsce".

Briefing prasowy JM Rektora AB

Wykład pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością

15.11.2023 r. Tej jesieni na AB odbywa się cykl **szereg wykładów online organizowanych przez kierunek fizjoterapia.** *Serdecznie zapraszamy na wykład otwarty on-line.*

14.11.2023 r. Delegacja Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II odwiedziła **Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu k/Warszawy.** Miła atmosfera jaka towarzyszyła spotkaniu zaowocowała wyznaczeniem wspólnego kierunku rozwoju naukowego oraz **podpisaniem porozumienia o współpracy naukowej pomiędzy IGiBZ w Jastrzębcu a AB w Białej Podlaskiej.**
Mamy nadzieję, że współpraca zaowocuje cennymi w świecie nauki wynikami badań.

17.11.2023 r. Obchodzimy Międzynarodowy Dzień Studenta. Właśnie dlatego składamy wszystkim studentom i studentkom AB oraz innych Uczelni najserdeczniejsze życzenia. Życzymy wielu sukcesów, wytrwałości w realizacji planów, owocnej nauki, ciekawych doświadczeń wielu inspiracji i wspaniałych chwil na studiach, a w dalszej perspektywie wymarzonej pracy i spełnienia wszystkich marzeń.

Dzień Studenta

24.11.2023 r. Minister Edukacji i Nauki odznaczył medalem „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas": JM Rektora prof. dr. hab. Jerzego Nitychoruka oraz prof. dr. hab. Marcina Weinera za szczególne zasługi dla szkolnictwa wyższego i nauki, w tym za wybitne osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.
Ceremonia odbyła się w gmachu Ministerstwa Edukacji i Nauki w Warszawie. *Serdeczne gratulacje.*

29.11.2023 r. Nasza kadra dydaktyczna również podwyższa kwalifikacje! dr Dominik Dąbrowski, mgr Michał Sroka oraz mgr Tomasz Mazurek wzięli udział w specjalistycznym szkoleniu nurkowym **(Kurs liderów HSA – amerykańska federacja zajmująca się szkoleniem osób z niepełnosprawnościami).** Bezpieczne nurkowanie z osobami z niepełnosprawnościami pod wodą już nie jest nam obce. Lekcja szacunku i pokory na zawsze.
Dziękujemy bardzo za szkolenie Joanna Pajdak-Subry i Jacek Patucha.

30.11.2023 r. Odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu Uczelni, podczas którego przekazano szczególne **gratulacje: JM Rektorowi prof. dr. hab. Jerzemu Nitychorukowi i prof. dr. hab. Marcinowi Weinerowi** za szczególne zasługi dla szkolnictwa wyższego i nauki, w tym za wybitne osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.
Gratulacje powędrowały także do Pani Marzeny Ruszkowskiej za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. *Jeszcze raz serdecznie wszystkim gratulujemy.*

Pracownicy AB podczas szkolenia nurkowego

grudzień 2023

06.12.2023 r. Dzień Inżyniera w Akademii Bialskiej – zapraszamy na relację fotograficzną, a wszystkim inżynierom oraz studentom studiów inżynierskich składamy jak najszczersze życzenia oraz wyrazy uznania.

06.12.2023 r. Turniej Mikołajkowy w siatkówkę – studenci kontra kadra – to była okazja do integracji i świetnej wspólnej zabawy.

08.12.2023 r. Odbył się emocjonujący **Turniej Carcassone**. Przed turniejem była możliwość spotkania się w tygodniu, na którym chętnie Was wszystkiego nauczymy. Spotykamy się w piątek o 16.00 w Klubie Studenta w Akademii Bialskiej. To był nie tylko turniej, ale też okazja do poznania nowych ludzi, zdobycia nowych umiejętności i przede wszystkim świetnej zabawy.

11.12.2023 r. Wykład otwarty – Dzieje społeczności bialskich Żydów w okresie II Wojny Światowej. *Redakcja BPA serdecznie poleca i zaprasza – znamy autora, w poprzednim numerze BPA opublikowaliśmy bardzo ciekawy artykuł na ten temat.*

12.12.2023 r. Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności zakończyła analizę raportu końcowego z realizacji projektu typu „Partnerstwo strategiczne" pt. ***"Development of the Master level of Sports Management with special emphasis on the field of Sports" (MOSMEN),*** o numerze umowy finansowej **2020-1-PL01-KA203-081993.**

Z przyjemnością informujemy, że raport zatwierdzono, a projekt MOSMEN został uznany za przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ za przykład dobrej praktyki i może służyć innym instytucjom jako źródło inspiracji.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w realizację projektu za udaną i owocną współpracę.

Zaktualizowane informacje o projekcie i jego rezultaty będą widoczne na platformie upowszechniania projektów programu Erasmus+ po zakończeniu wewnętrznych procedur Narodowej Agencji w elektronicznych systemach zarządzania projektami: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2020-1-PL01-KA203-081993

12-13.12.2023 r. Świąteczna zbiórka dla potrzebujących – *włączmy się, dzielmy się dobrem.*

13.12. 2023 r. – Akademickie Spotkania Bożonarodzeniowe – Kurtyna w górę.

20.12.2023 r. Odbyło się Spotkanie Wigilijne wszystkich pracowników Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II.

21.12. 2023 r. Miał miejsce Koncert Kolęd, w który brali udział studenci i pracownicy AB.

Koncert Kolęd

DYDAKTYCZNE SUKCESY

Współpraca ze studentami, codzienna aktywność i realizacja własnych celów to jedne z wielu cech, które charakteryzują laureatów tegorocznych dodatków za osiągnięcia dydaktyczne. By poznać ich sukcesy bliżej, zadaliśmy im kilka pytań.

Wyróżnienie za osiągnięcia dydaktyczne trafia do trzech osób na każdym z wydziałów uczelni. Nagrody przyznawane są w trzech stopniach – I, II, III. Pytania skierowaliśmy do wszystkich laureatów, odpowiedzi prezentować będziemy w kolejnych numerach czasopisma.

W tym numerze prezentujemy odpowiedzi mgr Grzegorza Czapskiego, mgr Wiolety Kuflewskiej (WNE), dr Piotra Zdunkiewicza (WNSH) oraz dr Katarzyny Radwańskiej (WNT) i dr Martyny Krukowskiej (WNZ).

mgr Grzegorz Czapski (I stopnia)

1. **Jakie znaczenie dla Pana ma otrzymane stypendium dydaktyczne?**

Czuję dużą satysfakcję z otrzymania stypendium dydaktycznego. To miły dodatek doceniający moją i studentów pracę. Cenię pracę ze studentami i dlatego też wiele działań podejmowanych jest wspólnie z nimi.

2. **Które osiągnięcia można określić, jako najważniejsze dla Pana?**

Wiele satysfakcji sprawia mi praca ze studentami, ich kreatywność oraz pracowitość. Moje osiągnięcia w dużej mierze powiązane są ze studentami działającymi w Studenckim Kole Naukowym Progress. Najważniejszym osiągnięciem dla mnie były wystąpienia studentów na konferencjach naukowych oraz wyjazdy dydaktyczne ze studentami. Cieszę się, że w Studenckim Kole Naukowym Progress mam takich wspaniałych członków Koła.

3. **Co lub kto motywuje Pana do realizacji tak wielu zadań?**

Motywuje mnie to, że studenci podejmują współprace i jest to motywacja do dalszego działania. Często sami proponują różne przedsięwzięcia i je realizują poświęcając swój prywatny czas na ich wykonanie. Bardzo motywujące jest również, jak studenci odnoszą sukcesy i uzyskują nagrody za swoją działalność.

4. **Jaką rolę w pracy dydaktycznej odgrywają studenci? Praca z nimi motywuje?**

Studenci w odgrywają ważną rolę w procesie dydaktycznym. Ich chęci, energia oraz zapał często motywują mnie do dalszej pracy.

5. **Jak w kilku słowach określiłby Pan idealnego dydaktyka?**

Idealny dydaktyk to osoba potrafiąca dzielić się wiedzą i zachęcająca do jej rozwijania oraz taka, która rozbudza w studentach chęć do samodzielnego pogłębiania wiedzy i rozwoju osobistego.

6. **Co od siebie chciałby Pan przekazać innym wykładowcom?**

Moim zdaniem najważniejsza jest współpraca z studentami, która przynosi wymierne korzyści.

Dziękuje.

mgr Wioleta Kuflewska (II stopnia)

1. **Jakie znaczenie dla Pani ma otrzymane stypendium dydaktyczne?**

Stypendium dydaktyczne jest dla mnie wielkim wyróżnieniem oraz motywacją do dalszej pracy oraz rozwoju. Stypendium jest także w dużej mierze oceną studentów z wykonywanej przez nas pracy i to chyba najlepsza nagroda wiedzieć, że to co robimy, robimy dobrze i studenci na tym korzystają.

2. **Które osiągnięcia można określić, jako najważniejsze dla Pani?**

Miałam różne osiągnięcia, które były punktowane we wniosku. Większość z nich znaczyła dla mnie wiele. Wyjazd na Erasmus – poznanie nowych ludzi, kultury i podniesienie kompetencji językowych. Pisanie artykułów ze studentami, organizowanie dla nich wydarzeń, spotkań, patrzenie jak oni się rozwijają, otrzymując kolejne wyróżnienia poprzez dostawanie różnych stypendiów naukowych chyba jest największa nagrodą.

3. **Co lub kto motywuje Panią do realizacji tak wielu zadań?**

Ja jestem swoim głównym motywatorem. Lubię sama stawiać sobie wyzwania, sama dążyć do realizacji określonych sobie celów. Jestem osobą, która nie lubi siedzieć w miejscu. Często jak mam więcej czasu, to stawiam sobie kolejne wyzwania, które realizuję do końca.

4. **Jaką rolę w pracy dydaktycznej odgrywają studenci? Praca z nimi motywuje?**

Jesteśmy dydaktykami, więc ten aspekt stanowi najważniejszą część naszej pracy. Bez nich nie było by nas. Prowadząc ćwiczenia staram się je także urozmaicać, bo uważam, dialog, wyrażenie własnych poglądów to też dobra lekcja, która pozwala się otworzyć na świat. Czasem od studentów również wiele się można nauczyć, bo mają świetne pomysły i wiedzę w dziedzinach, które czasem są i dla mnie nowością.

5. Jak w kilku słowach określiłaby Pani idealnego dydaktyka?

Trudne pytanie. Daleko mi do doskonałości, ale uważam, że idealny dydaktyk powinien mieć ogromne pokłady cierpliwości, życzliwości i umiejętność dogadania się ze studentami w każdej sytuacji. Każdy student jest inny, każdy z nich może odbierać nas inaczej, każdy także może mieć różną opinię na nasz temat. Nie da się zaspokoić wszystkich wymagań. Jednak najważniejsza jest rozmowa i konkretne podejście do danego zagadnienia.

6. Co od siebie chciałaby Pani przekazać innym wykładowcom?

Jestem młodym pracownikiem. To ja w większości uczę się od starszych, podglądam ich osiągnięcia i staram się dążyć małymi kroczkami do tego, co oni osiągnęli. Chyba najważniejszymi cechami jest determinacja, jasne postawienie sobie celów i ich skrupulatna realizacja.

dr Piotr Zdunkiewicz (III stopnia)

1. Jakie znaczenie dla Pana ma otrzymane stypendium dydaktyczne?

Jest to docenienie mojej pracy, za poświęcenie się jej, jest to dla mnie bardzo ważne.

2. Które osiągnięcia można określić, jako najważniejsze dla Pana?

Najważniejsze dla mnie jest to, że mogę robić wiele rzeczy ze studentami, dlatego najbardziej sobie cenię te działania, które robię z nimi. Jest ich bardzo dużo, więc ciężko to wymienić.

3. Co lub kto motywuje Pana do realizacji tak wielu zadań?

Chyba jestem taką osobą, która nakręca się samoczynnie.

4. Jaką rolę w pracy dydaktycznej odgrywają studenci? Praca z nimi motywuje?

Dla mnie praca ze studentami to sól pracy w uczelni dydaktycznej, to jest nasze główne zadanie.

5. Jak w kilku słowach określiłby Pan idealnego dydaktyka?

To ktoś kto po prostu lubi swoją pracę. Ten moment, w którym widzi się, jak twoja praca zmienia ludzi na lepszych.

6. Co od siebie chciałby Pan przekazać innym wykładowcom?

Życzę im satysfakcji z pracy.

dr Katarzyna Radwańska (II stopnia)

1. Jakie znaczenie dla Pani ma otrzymane stypendium dydaktyczne?

Otrzymane stypendium dydaktyczne jest dla mnie wielkim zaszczytem i uznaniem mojego wkładu w kształcenie studentów. Jest to również motywacja do dalszego rozwoju i doskonalenia moich umiejętności dydaktycznych.

2. Które osiągnięcia można określić, jako najważniejsze dla Pani?

Jako nauczyciel, uważam, że każde osiągnięcie moich studentów jest dla mnie ważne i godne uznania. Przygotowanie studentów do wystąpienia na konferencjach i zdobycie przez nich wyróżnienia to z pewnością duży sukces. Również konkurs fotograficzny „BRAWO MY. Ja i moje zwierzę", który razem z zespołem zorganizowaliśmy, wydaje się być bardzo udany, biorąc pod uwagę liczbę nadesłanych prac i pozytywne reakcje na nie. Pokonkursowa wystawa prac finałowych cieszyła się dużym zainteresowaniem oraz budziła pozytywne emocje odbiorców.

3. Co lub kto motywuje Panią do realizacji tak wielu zadań?

Do realizacji tak wielu zadań motywuje mnie przede wszystkim pasja do nauczania i chęć dzielenia się wiedzą z innymi. Czerpię dużo satysfakcji z obserwowania postępów moich studentów i z ich sukcesów. Ponadto, inspirują mnie moi koledzy i koleżanki z wydziału, z którymi współpracuję i wymieniam się doświadczeniami. Staram się również podążać za nowościami i innowacjami w swojej dziedzinie i stosować je w mojej pracy.

4. Jaką rolę w pracy dydaktycznej odgrywają studenci? Praca z nimi motywuje?

Studenci odgrywają kluczową rolę w pracy dydaktycznej, ponieważ są odbiorcami i partnerami w procesie edukacyjnym. Praca z nimi bardzo mnie motywuje, ponieważ widzę w nich potencjał i zaangażowanie. Staram się dostosowywać do ich potrzeb i oczekiwań, a także zachęcać ich do aktywnego uczestnictwa i samodzielnego myślenia. Uważam, że studenci są źródłem inspiracji i wyzwania dla nauczycieli.

5. Jak w kilku słowach określiłaby Pani idealnego dydaktyka?

Idealnego dydaktyka określiłabym jako osobę, która posiada nie tylko głęboką i aktualną wiedzę z danej dziedziny, ale także umiejętność przekazywania jej w sposób zrozumiały i interesujący dla studentów. Taka osoba potrafi również budować dobre relacje z uczniami, słuchać ich opinii i uwag, a także motywować i wspierać ich w nauce. Idealny dydaktyk jest również otwarty na zmiany i rozwój, a także gotowy do współpracy z innymi nauczycielami i instytucjami. Stale staram się dążyć do zapracowania na to miano.

6. Co od siebie chciałaby Pani przekazać innym wykładowcom?

Innym wykładowcom chciałabym przekazać, że praca dydaktyczna jest nie tylko obowiązkiem, ale także przywilejem i przyjemnością. Ucząc innych, uczymy się również sami i rozwijamy nasze kompetencje. Dlatego warto podejmować nowe wyzwania i szukać

sposobów na uatrakcyjnienie i ulepszenie naszej pracy. Ważne jest również, aby doceniać i szanować naszych studentów, ponieważ oni są naszymi najważniejszymi partnerami i beneficjentami.

dr Martyna Krukowska (II stopnia)

1. **Jakie znaczenie dla Pani ma otrzymane stypendium dydaktyczne?**

Stypendium dydaktyczne ma dla mnie szczególne znaczenie. Czuje się zaszczycona i wyróżniona przez Władze Udzielni, ale także przez Studentów ponieważ to właśnie ich opinie wpływają na ostateczny wynik oceny wniosków. Po drugie to także aspekty finansowy, staram się te środki przeznaczać na dalszy rozwój umiejętności lub zakup narzędzi, które w tym rozwoju mnie wspomagają.

2. **Które osiągnięcia można określić, jako najważniejsze dla Pani?**

Wśród różnych aktywności na uwagę zasługują liczne akcje w szkołach i przedszkolach, które pozwalają przekazywać wiedzę i umiejętności praktyczne dotyczące udzielania pierwszej pomocy. Zawsze bardzo cieszy mnie widok zainteresowanych i chętnych do ćwiczeń dzieci i młodzieży. Studenckie Koło Naukowe eRka bardzo prężnie działa w tym zakresie, otrzymujemy liczne zaproszenia zarówno z Powiatu Bialskiego, jak i dalszych miast (np.: Łosice, Siemiatycze, Janów Podlaski). Bardzo bliskie są mi akcje honorowego oddawania krwi organizowane we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie. Każdego roku na parking przed Rektoratem podjeżdża ambulans do poboru krwi. Najbliższe wydarzenie planowane jest na 15 maja 2024 r. Chętnych już teraz zapraszam aby podzielić się krwią, która w wielu sytuacjach ratuje życie potrzebującym.

3. **Co lub kto motywuje Panią do realizacji tak wielu zadań?**

Motywują mnie studenci, ich energia i chęć do działania. Rozmowy z innymi ludźmi, którzy inspirują, pokazują nowe możliwości. Ogromnym wsparciem dla mnie jest mój mąż, wiem, że zawsze mogę na niego liczyć.

4. **Jaką rolę w pracy dydaktycznej odgrywają studenci? Praca z nimi motywuje?**

Studenci w tej pracy są najważniejsi, bez nich by jej po prostu nie było. Studenci bardzo motywują, chcą zagadnienia poznać od środka, w realnej sytuacji, przez to się zastanawiam co mogę zrobić? Gdzie napisać prośbę? Gdzie zadzwonić? Z kim się spotkać? I w ten sposób udało się zorganizować zajęcia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym na bloku operacyjnym. Dzięki współpracy z OSP „Stołpno" w Międzyrzecu Podlaskim sprowadzić symulator dachowania, aby sprawdzić jakie siły działają na ciało osoby poszkodowanej podczas takiego zdarzenia. Gdy zaczynałam pracę jako nauczyciel obawiałam się trudnych pytań od studentów..., teraz się z nich cieszę, bo nawet jeśli nie znam na nie odpowiedzi to mogę to sprawdzić, doczytać, dopytać i w ten sposób sama się rozwijam.

5. **Jak w kilku słowach określiłaby Pani idealnego dydaktyka?**

Idealny dydaktyk – to dydaktyk pasjonat. Gdy widać, że temat, który realizuje dogłębnie zna i mówi o nim w taki sposób, że skupia uwagę studentów i wzbudza w nich zainteresowanie.

Wywiady przeprowadzili: Anna Hołownia, Klaudia Potykanowicz, SKN Mediokreatywni

Wykaz laureatów

Nazwisko i imię, stopień naukowy	Jednostka organizacyjna	
Wydział Nauk o Zdrowiu		
Kadłubowska Monika-dr ~"	Zakład Fizjoterapii	I stopnia
Krukowska Martyna, dr	Zakład Ratownictwa Medycznego	II stopnia
Sokołowska Barbara, dr	Zakład Pielęgniarstwa	III stopnia
Wydział Nauk Technicznych		
Lichograj Piotr, mgr	Zakład Informatyki	I stopnia
Radwańska Katarzyna, dr	Zakład Rolnictwa	II stopnia
Hawryluk Maciej, mgr	Zakład Informatyki	III stopnia
Wydział Nauk Ekonomicznych		
Czapski Grzegorz, mgr	Zakład Zarządzania	I stopnia
Kuflewska Wioleta, mgr	Zakład Ekonomii	II stopnia
Żurakowska-Sawa Joanna, dr	Zakład Ekonomii	III stopnia
Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych		
Waszczuk Joanna, dr	Zakład Pedagogiki	I stopnia
Nazaruk Stanisława, dr	Zakład Pedagogiki	II stopnia
Zdunkiewicz Piotr, dr	Zakład Pedagogiki	III stopnia

UTWORZENIE RADY DYSCYPLIN W AKADEMII BIALSKIEJ

Senat Akademii Bialskiej 30 listopada 2023 roku zatwierdził utworzenie Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu. Senat zaakceptował także skład osobowy obydwu tych organów kolegialnych. Pierwsze posiedzenia obu rad odbyły się 12 grudnia 2023 r.

Uczelnia posiada kategorię naukową B+ w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zdrowiu, w związku z czym nabyła ustawowo prawa do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dopuszcza powoływanie przez uczelnię organów, które mogą przeprowadzać postępowania w tym zakresie. Stąd wynika decyzja Senatu Akademii Bialskiej.

Oto składy rad dyscyplin rozpoczynających funkcjonowanie w Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II:

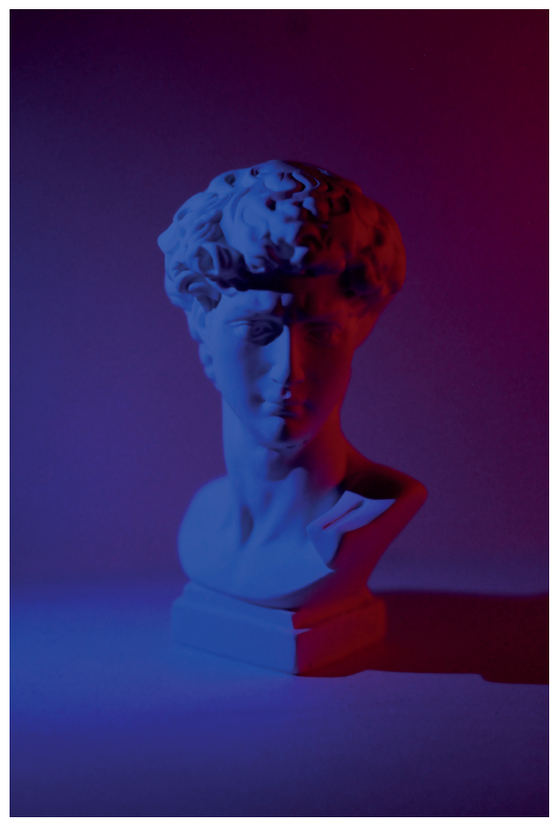
RADA DYSCYPLINY EKONOMIA I FINANSE
- prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz,
- dr hab. Danuta Guzal-Dec,
- dr hab. Jacek Kamiński,
- dr hab. Małgorzata Radziukiewicz,
- dr hab. Agnieszka Siedlecka,
- dr hab. Włodzimierz Wójcicki,
- dr Łukasz Zbucki,
- dr inż. Magdalena Zwolińska-Ligaj.

RADA DYSCYPLINY NAUKI O ZDROWIU
- dr hab. Barbara Bergier,
- prof. dr hab. Jerzy Bertrandt,
- dr hab. Krystyna Gawlik,
- prof. dr hab. Konrad Hozyasz,
- prof. dr hab. Jan Karczewski,
- dr hab. Elżbieta Rutkowska,
- dr hab. Małgorzata Tokarska-Rodak,
- prof. dr hab. Marcin Weiner,
- dr Joanna Baj-Korpak,
- dr Kamil Zaworski,
- dr Justyna Paszkiewicz.

Powołani członkowie rad dyscyplin to nauczyciele akademiccy spełniający wymagania określone w paragrafie 50 ust. 3 Statutu. Posiadają znaczący i stale rozwijający się dorobek w zakresie dyscyplin ekonomia i finanse oraz nauki o zdrowiu, w większości są to doktorzy habilitowani i profesorowie, którzy zgodnie z regulaminem rad dyscyplin mogą brać udział w głosowaniach w sprawach związanych z nadawaniem stopnia doktora i doktora habilitowanego.

Podczas pierwszych posiedzeń obydwu rad ich członkowie w głosowaniu tajnym wybrali kandydatów na przewodniczących: w Radzie Dyscypliny Ekonomia i Finanse wskazano kandydaturę prof. dr. hab. Mieczysława Adamowicza, zaś w Radzie Dyscypliny Nauki o Zdrowiu – prof. dr. hab. Konrada Hozyasza.

mgr Paulina Rynkiewicz
Sekcja Nauki

PROJEKT_CYBER.MIL

W roku akademickim 2023/2024 nasza Uczelnia przystąpiła do Projektu Akademia _CYBER.MIL realizowanego na zasadzie porozumienia Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Celem Projektu jest popularyzowanie wizerunku Sił Zbrojnych Rzeczpospolitej Polskiej oraz jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej, jako atrakcyjnego i innowacyjnego miejsca do podjęcia pracy i służby oraz rozwoju kariery zawodowej dla ekspertów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i informatyki, a tym samym zwiększanie potencjału i zdolności oraz ogólnego poziomu bezpieczeństwa RP. Cel ten planuje się osiągnąć poprzez wsparcie uczelni w realizacji programów kształcenia na kierunkach technicznych, związanych z obronnością państwa, kształcenie i przygotowanie profesjonalnych kadr na potrzeby instytucji administracji państwowej oraz wojskowej w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego.

W projekcie weźmie udział 16 uczelni z całego kraju. Zakłada się przeprowadzenie cyklu 4 wykładów prowadzonych przez wysokiej klasy specjalistów w obszarze szeroko rozumianego cyberbezpieczeństwa i IT, wykładowców z uczelni wojskowych oraz przedstawicieli Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, Jednostek Podległych, a także Eksperckiego Centrum Szkolenia Cyberbezpieczeństwa.

Cyberbezpieczeństwo jest jednym z celów strategicznych w obszarze bezpieczeństwa naszego państwa i zapewnia ochronę kluczowym sektorom gospodarki, obywatelom oraz przedsiębiorcom. To obszar wymagający stałego rozwoju i rozbudowy. Pomysłowość hakerów i cyberprzestępców właściwie nie ma granic, a metody ich działania są coraz bardziej zaawansowane. Pojawiają się ciągle nowe zagrożenia. Celem Akademii_CYBER.MIL jest popularyzowanie wiedzy, budowanie świadomości o zagrożeniach oraz zainteresowanie studentów szeroko rozumianym obszarem IT i cyberbezpieczeństwa.

Cele szczegółowe Projektu:

- Popularyzowanie wiedzy, budowanie świadomości o zagrożeniach oraz zainteresowanie studentów szeroko rozumianym obszarem IT i cyberbezpieczeństwa.
- Przedstawienie środowisku akademickiemu zasad funkcjonowania i procesów zachodzących w krajowym oraz resortowym systemie cyberbezpieczeństwa.
- Zaprezentowanie wybranych/najczęstszych zagrożeń i negatywnych zjawisk występujących w cyberprzestrzeni.
- Inspirowanie i zachęcanie środowiska akademickiego do podejmowania służby i pracy w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej oraz nauki na uczelniach wojskowych.

Koordynatorem projektu z ramienia Uczelni jest ppłk rez. dr Dariusz Brążkiewicz.

W związku z przystąpieniem Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II do Projektu Akademia_CYBER.MIL w dniu 11 października br. w godzinach 10.00-15.00 odbył się na terenie Uczelni inauguracyjny piknik pn. **Wojskowy Dzień Otwarty**. Organizatorem tego przedsięwzięcia były instytucje Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Akademia Bialska jako gospodarz i beneficjent realizowanego Projektu.

Wojskowy Dzień Otwarty rozpoczął się od uroczystości inauguracji projektu Akademia_CYBER.MIL. Inaugurację prowadził dr Dariusz Brążkiewicz – Koordynator Projektu Akademia_CYBER.MIL Akademii Bialskiej. Na uroczystość przybyli przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej i władz Uczelni oraz studenci. Ministra Obrony Narodowej reprezentował Zastępca Dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa MON płk Cezary Winiarski, który odczytał list intencyjny od ministra. Wśród organizatorów ze strony wojska w uroczystości uczestniczyli: Szef Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Lublinie płk Jerzy Flis oraz Szef WCR w Białej Podlaskiej ppłk Krzysztof Woźniak. W imieniu gospodarza uroczystości Rektora AB głos zabrała Prorektor ds. nauki Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II, dr hab. Agnieszka Siedlecka, prof. uczelni. W drugiej części odbył się koncert orkiestry wojskowej z Lublina pod batutą kapelmistrza kpt. Pawła Kołodzieja, który spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem zarówno przez zaproszonych gości jak i studentów.

Po inauguracji mieliśmy możliwość zapoznać się ze stoiskami promocyjnymi oraz punktami informacyjnymi rozstawionymi w holu głównym oraz na placu przed Uczelnią. Wśród stoisk promocyjnych i sprzętu wojskowego, oprócz jednostek wojskowych różnych rodzajów Sił Zbrojnych RP i uczelni wojskowych, były również prezentowane inne służby mundurowe z Białej Podlaskiej: Policja, Służba Więzienna i Państwowa Straż Pożarna.

Studenci Bezpieczeństwa Narodowego, Informatyki i Ratownictwa Medycznego prezentowali bogatą i jednocześnie ciekawą ofertę dydaktyczną swoich kierunków. Cieszącą się dużym zainteresowaniem atrakcją była przepyszna i sycąca grochówka serwowana wprost z wojskowych kotłów. Dzięki zaangażowaniu wielu osób, zarówno administracji jak i kadry dydaktycznej, Wojskowy Dzień Otwarty można uznać za bardzo udany.

dr Dariusz Brążkiewicz

Szanowni Absolwenci!

Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II powstało z inicjatywy Rektora - prof. dr hab. Józefa Bergiera oraz absolwentów Uczelni, którzy dostrzegli potrzebę dalszej współpracy i rozwoju. Stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 22 października 2014 roku. Siedzibą Stowarzyszenia jest Miasto Biała Podlaska, zaś terenem działalności obszar Rzeczpospolitej Polskiej.

Stowarzyszenie zrzesza osoby fizyczne i prawne. Zostało powołane w celu promowania działalności i rozwoju Uczelni, integracji społeczności absolwentów, promowania ich dokonań oraz wsparcia w rozwoju osobistym i zawodowym. Realizuje swoje cele poprzez m. in. wspieranie inicjatyw naukowych, samokształceniowych i gospodarczych jego członków. Działania te sprzyjają budowaniu unikalnych przyjaźni, zaufania, a także dialogu naszej społeczności.

Stowarzyszenie może liczyć na życzliwość i wsparcie władz Uczelni, nauczycieli akademickich, a przede wszystkim absolwentów, którzy reprezentując polskie i zagraniczne firmy, stanowią szczególny potencjał wiedzy i kontaktów dla naszego regionu.

Serdecznie zapraszamy wszystkich absolwentów Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II do włączenia się w poczet członków Stowarzyszenia poprzez złożenie deklaracji członkowskiej. Zachęcamy również do śledzenia naszej bieżącej aktywności na stronie internetowej Stowarzyszenia https://sa.akademiabialska.pl/ oraz w mediach społecznościowych https://www.facebook.com/stowarzyszenie.akademiabialska/.

Pamiętajmy, że STUDENTAMI JESTEŚMY TYLKO PRZEZ OKRES TRWANIA STUDIÓW, ZAŚ ABSOLWENTAMI POZOSTAJEMY NA CAŁE ŻYCIE.

Zarząd Stowarzyszenia Absolwentów
Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II

CENTRUM BADAŃ NAD INNOWACJAMI – AKADEMICKIE MIEJSCE NA BADANIA I ROZWÓJ – PODSUMOWANIE ROKU 2023

Centrum Badań nad Innowacjami (CBnI) to jednostka naukowo-badawcza Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II mieszcząca się na parterze Domu Studenta nr 1 przy ul. Sidorskiej 107. W swoich strukturach posiada Laboratorium Medyczne, którego działania skupiają się w dziedzinie nauk o zdrowiu, środowisku, bioróżnorodności oraz Laboratorium Informatyki i Budownictwa wykonującym prace w dyscyplinie nauk technicznych, łącząc nauki fizyczne z technologią przemysłową. CBnI działa prężnie od 2013 roku, jego działania można śledzić zarówno na stronie internetowej: www.cbni.akademiabialska.pl jak również na portalach społecznościowych Facebook: CBnI Akademii Bialskiej. Od lat prowadzone są tu różnorodne projekty badawcze, których wyniki znajdą Państwo w wielu publikacjach naukowych. Również studenci, którzy chcą realizować praktyczne i badawcze prace dyplomowe w danych dyscyplinach mają tu taką możliwość – laboratoria wraz ze sprzętem i profesjonalną kadrą czekają na innowacyjne pomysły młodych naukowców. CBnI stale podnosi kwalifikacje swoich pracowników i jak przystało na jednostkę naukową poszerza swój asortyment badawczy. Mówiąc krótko - Centrum Badań nad Innowacjami – to nauka, technologia i rozwój.

Rok 2023 w CBnI, jak każdy inny rok, był okresem pracowitym i intensywnym. W Laboratorium Medycznym od stycznia 2023 realizowane były projekty z udziałem otoczenia społecznego, w tym mieszkańców miasta Biała Podlaska i osób z terenu woj. lubelskiego. Jeden z nich dotyczył oceny statusu serologicznego osób z terenu woj. lubelskiego zajmujących się łowiectwem w odniesieniu do zakażeń krętkami *Borrelia* spp., wirusem kleszczowego zapalenia mózgu (TBEV) oraz wirusem Hepatitis E virus (HEV) – realizacja pod kierownictwem dr hab. Małgorzaty Tokarskiej-Rodak. W badaniach wzięło udział ponad sześćset osób, którym wydano wyniki badań laboratoryjnych oraz zawarto 9 porozumień o współpracy z Kołami Łowieckimi. Ze względu na ciągłą potrzebę podejmowania działań edukacyjnych w zakresie zdrowia publicznego, ale także mając na uwadze trudności związane z diagnostyką boreliozy, w murach Akademii Bialskiej zorganizowano seminarium „Aktualne problemy medyczne i społeczne – choroby odkleszczowe", którego partnerem była firma EUROIMMUN. Podczas seminarium gościliśmy Pana Sebastiana Santusa, Łowczego Okręgowego i Przewodniczącego Zarządu Okręgowego PZŁ w Białej Podlaskiej, mgr inż. Tomasza Bylinę, Nadleśniczego Nadleśnictwa Biała Podlaska. Wystąpienia prof. dr hab. n. med. Joanny Zajkowskiej z Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz prof. dr hab. n. med. Anny Boroń-Kaczmarskiej, Kierownika Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego zgromadziły wielu słuchaczy, zarówno mieszkańców miasta Biała Podlaska, przedstawicieli Nadleśnictw oraz Kół Łowieckich z terenu woj. lubelskiego jak również pracowników i studentów Akademii Bialskiej.

Kolejny obszar badawczy obejmował realizację projektów pod kierownictwem prof. Konrada Hozyasza: „Pamięć immunologiczna u osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 w wybranych grupach mieszkańców powiatu bialskiego" oraz „Przeciwciała przeciwjądrowe u zdrowych studentów zaszczepionych przeciwko SARS-CoV-2". W badaniach wzięło udział ponad 100 osób.

Realizacja tego rodzaju badań naukowych i diagnostycznych odbywała się w całości w pracowniach Laboratorium medycznego CBnI. Wyposażenie pracowni, a przede wszystkim umiejętności i doświadczenie analityczne i diagnostyczne pracowników laboratorium pozwoliło na analizę prób począwszy od momentu pobrania materiału do badań w Punkcie pobrań, poprzez jego analizę, wykonywanie testów diagnostycznych w Pracowni serologicznej, po wydanie pełnowartościowego wyniku uczestnikom projektów.

W kolejnych miesiącach 2023 dr Estera Michaluk z Laboratorium Informatyki i Budownictwa CBnI została kierownikiem projektu badań naukowych i pracy rozwojowej w ramach programu pod nazwą Inkubator Innowacyjności 4.0 pt. „Badanie możliwości wykorzystania grup osadowych komunalnych oczyszczalni ścieków, jako komponentu nawozów rolniczych", a w realizacji badań współpracowała z mgr Patrycją Andrzejuk z Laboratorium Medycznego CBnI. Do głównych elementów prac zaliczała się analiza fizykochemiczna obejmująca oznaczanie suchej masy, pH, części substancji biogennych, oznaczanie stężenia metali ciężkich oraz analiza mikrobiologiczna, w tym ocena składu jakościowego i ilościowego bakterii w osadach ściekowych.

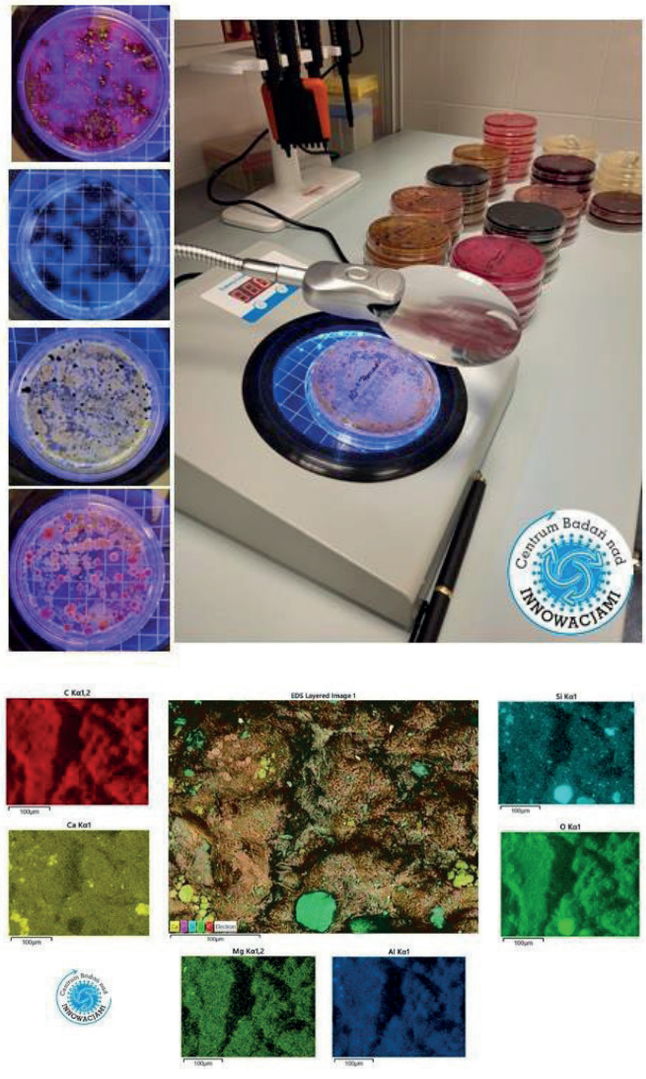

Laboratorium medyczne CBnI – realizacja badań na rzecz mieszkańców miasta Biała Podlaska i otoczenia społeczno-gospodarczego

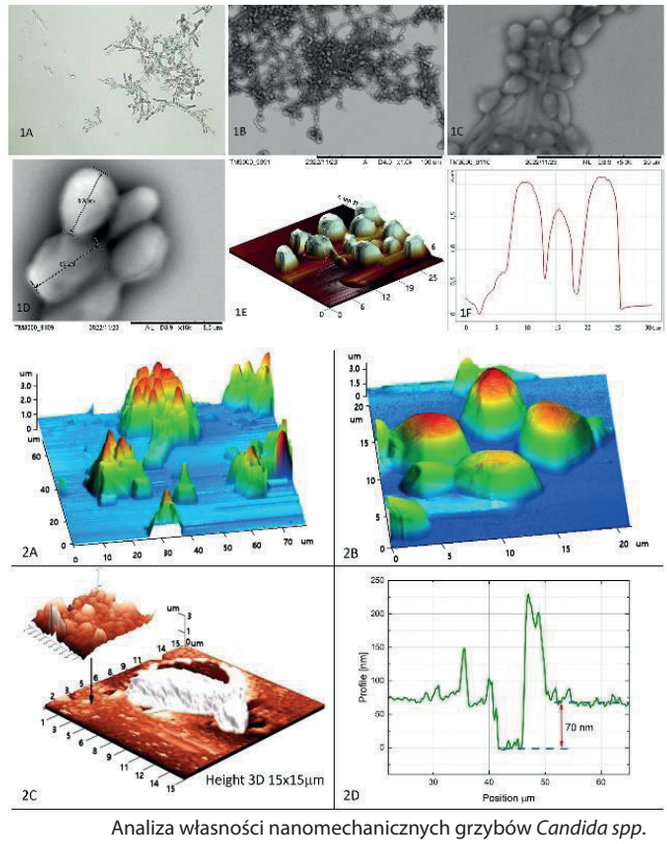
Dalsza część roku to finalizacja badań pt. „Ocena właściwości nanomechanicznych *Candida* spp. z wykorzystaniem mikroskopu sił atomowych (AFM)" oraz realizacja kolejnych projektów m.in. „Analiza pokrewieństwa genetycznego szczepów *Candida* spp." – opierających się na zebraniu próbek, ich identyfikacji do gatunku, analiz mikrobiologicznych, ocenie lekowrażliwości, analizie właściwości nanomechanicznych w AFM, jak również analizie materiału genetycznego grzybów. Uzyskano wyniki na tyle satysfakcjonujące, że z końcem listopada mgr Patrycja Andrzejuk z Laboratorium Medycznego oraz dr Estera Michaluk z Laboratorium Informatyki i Budownictwa CBnI przedstawiły je na konferencji naukowej „Defining a healthy microbiome" organizowanej w Słowenii.

Dodatkowo prace w Laboratorium Informatyki i Budownictwa skupiają się na „Wytworzeniu zmian w topografii warstw cienkowarstwowego ogniwa" oraz „Opracowaniu technologii wytwarzania zaburzonych topograficznie warstw krzemu jako efektu nanoszenia na zmodyfikowane warstwy podłoża (miedzi)" – badania wykonywane są pod kierownictwem dr inż. Tomasza Grudniewskiego. Realizacja tego typu badań opiera się na wykorzystaniu napylarki magnetronowej, profilometru stykowego, mikroskopu sił elektronowych (SEM), jak również mikroskopu sił atomowych (AFM). Laboratorium Informatyki i Budownictwa badawczo współpracuje również z Oddziałem Fizyki i Technologii Nanostruktur Półprzewodników Szerokopasmowych Instytutu Fizyki PAN oraz Działem Inteligentnych Systemów Półprzewodnikowych (SEMINSYS) Centrum Zaawansowanych Materiałów i Technologii CEZAMAT. Na wielu płaszczyznach pracownicy dwóch laboratoriów wchodzących w skład CBnI współpracują ze sobą tworząc interdyscyplinarny zespół, łącząc siły, przy tym „wydobywają na światło dzienne" niezwykłe cechy preparatów biologicznych, próbek środowiskowych i innych. W ten sposób wszyscy czytający nasze publikacje naukowe, osoby uczestniczące w projektach edukacyjnych i naukowo – badawczych oraz odwiedzający laboratoria mogą zapoznać się z niezwykłym światem biologii, na co dzień ukrytym.

W celu dalszego rozwoju naukowego podjęto współpracę z Instytutem Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu, co zaowocowało kolejnymi fascynującymi badaniami: „Wpływ endogennego rozszczelnienia bariery krew mózg w patogenezie zróżnicowanej podatności na inokulowanego czerniaka u linii myszy selekcjonowanych w kierunku wysokiej i niskiej analgezji postresowej" – to projekt realizowany pod kierownictwem dr Justyny Paszkiewicz. Jego celem naukowym jest zbadanie roli czynników neutroficznych: NGF (ang. Nerve growth factor) i BDNF (ang. Brain derived neurotrophic factor) w patogenezie rozwoju czerniaka. "Ocena zróżnicowania ekspresji i aktywności receptorów opioidowych w procesach neurodegeneracyjnych

Realizacja badań w ramach programu Inkubator Innowacyjności 4.0 w Laboratorium Medycznym i Laboratorium Informatyki i Budownictwa

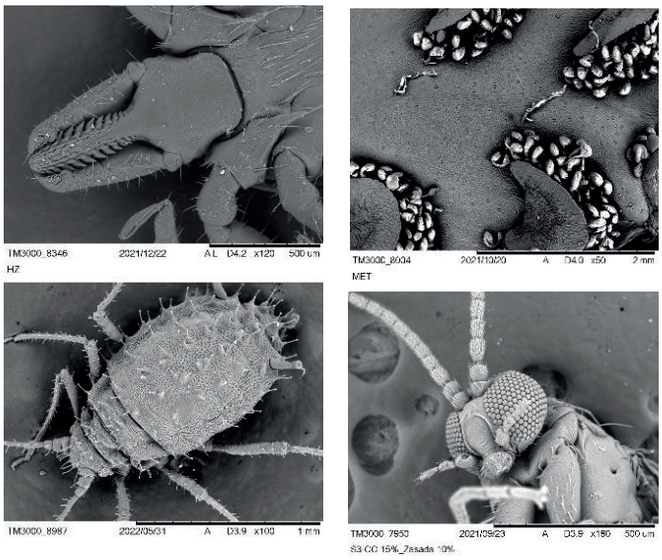

Analiza własności nanomechanicznych grzybów *Candida spp.* w mikroskopie sił atomowych (AFM).

ośrodkowego układu nerwowego po wywołaniu łagodnego, urazowego uszkodzenia mózgu myszy selekcjonowanych w kierunku zróżnicowanej analgezji postresowej", którego kierownikiem jest mgr Patrycja Andrzejuk, to drugi projekt realizowany we współpracy z Instytutem Genetyki i Biotechnologi Zwierząt PAN w Jastrzębcu. Jego celem jest określenie różnic w ekspresji genów receptorów opioidowych w korze mózgu i hipokampie po wywołaniu urazu. Projekt „Hamowanie aktywności glikoproteiny P(P-gp) przez disulfiram jako potencjalny mechanizm zapobiegający rozwojowi tolerancji morfinowej" – pod kierownictwem dr Justyny Paszkiewicz ma z kolei zidentyfikować potencjalny mechanizm stojący za osłabieniem zjawiska tolerancji morfinowej przez disulfiram.

Kolejna współpraca dotyczy badań nad grzybami *Candida* prowadzonymi przez Katedrę Biologii Molekularnej, Instytutu Nauk Biologicznych, Wydziału Medycznego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w ramach której przygotowano wniosek o grant w konkursie OPUS, który jest obecnie na II etapie oceny.

Jak wiadomo, podróże kształcą, ale dodatkowo są świetną okazją do promocji Centrum Badań nad Innowacjami na arenie międzynarodowej. W tym roku inż. Andżelika Dyrda odbyła wizytę szkoleniową w Maltalingua School na Malcie w ramach programu Erasmus, chcąc polepszyć komunikację w języku angielskim, co dla naukowca jest ogromną wartością. Wyjazdy tego typu przez pracowników CBnI były jeszcze zrealizowane do Portugalii i Escola Superior de Enfermagem Cruz Vermelha Portuguesa – Alto Tâmega oraz na Teneryfę do SEOintheSUN, FU International Academy Tenerife.
Jednym z kluczowych aspektów misji Centrum Badań nad Innowacjami jest również popularyzacja jego dorobku naukowego oraz wsparcie budowy dialogu pomiędzy środowiskiem i społeczeństwem. W laboratoriach CBnI organizowane są między innymi warsztaty dla dzieci i młodzieży, które mają bawić, uczyć

Preparaty biologiczne zwizualizowane w mikroskopie sił elektronowych (SEM) w Laboratorium Informatyki i Budownictwa

Wyjazdy szkoleniowe pracowników CBnI w ramach programu Erasmus

i zachęcać do bliższego spotkania z nauką eksperymentalną. Odbywają się one niezależnie – po uprzednim umówieniu szkoły, czy grupy lub w formie zorganizowanej – aktualnie 2 edycji projektu "Przystanek popularyzacja nauki".

Jeżeli do tej pory nie słyszeli Państwo o Centrum Badań nad Innowacjami, albo wydawało się Państwu, że na Uczelni nie są realizowane żadne interesujące projekty badawcze, to mamy nadzieję, że treść tego artykułu pozwoli zmienić to nastawienie. Podsumowując: Laboratoria Centrum Badań nad Innowacjami podejmują szereg inicjatyw, które mają na celu:

1) zwiększenie świadomości społeczeństwa w obszarze naukowo-badawczym w dyscyplinach nauk o zdrowiu i nauk technicznych,
2) propagowanie naukowości i kariery badawczej u dzieci i młodzieży z naszego regionu,
3) promocję wyników naszej działalności badawczo-naukowej w kraju i za granicą.

A to tylko rok naszej pracy - dobiegający końca rok 2023, co przyniesie 2024?
Zapraszamy do współpracy wszystkich, dla których świat nauki – biologii i fizyki – wciąż stanowi obszar do inspirujących działań.

mgr Patrycja Andrzejuk
dr hab. Małgorzata Tokarska-Rodak
Centrum Badań nad Innowacjami
Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II

Zajęcia w Pracowni mikrobiologii CBnI realizowane w ramach projektu „Przystanek popularyzacja nauki"

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA: SPOŁECZEŃSTWO TECHNOLOGIA GOSPODARKA

NAUKOWA DEBATA NA TEMAT WIRTUALIZACJI I CYFRYZACJI W AKADEMII BIALSKIEJ

Nowe technologie w medycynie i na rynku pracy, sztuczna inteligencja, cyfrowa gospodarka – to tylko niektóre z zagadnień poruszonych podczas konferencji naukowej „Społeczeństwo – technologia – gospodarka. Teraźniejszość i scenariusze przyszłości". Wydarzenie odbyło się w murach Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II 24 listopada 2023 roku i miało, jak przystało na konferencję związaną z nowoczesną technologią, charakter hybrydowy.

Celem konferencji była prezentacja dorobku naukowego, doświadczeń praktycznych oraz wymiana poglądów dotyczących tendencji i wyzwań związanych z interdyscyplinarnie postrzeganymi zjawiskami wirtualizacji i cyfryzacji zachodzącymi we współczesnym społeczeństwie. Organizatorzy i pomysłodawcy konferencji dostrzegli tendencje związane ze zmieniającą się rzeczywistością i wszechobecną technologią cyfrową. Społeczeństwo staje przed nowymi zadaniami i wyzwaniami – tworzą się nowe szanse rozwoju, ale i nowe zagrożenia. Jakie jest miejsce człowieka w tej nowej rzeczywistości? Na to pytanie próbowali odpowiedzieć prelegenci – nie tylko z polskich, ale również zagranicznych ośrodków naukowych.

Konferencja cieszyła się sporym zainteresowaniem – udział w niej zgłosili pracownicy 5 uczelni zagranicznych (Turcja, Ukraina, Łotwa), oraz ponad 20 ośrodków krajowych, w tym Politechniki Gdańskiej, Rzeszowskiej, Śląskiej, uniwersytetów ekonomicznych z Poznania, Wrocławia, Krakowa, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeszowskiego, Warszawskiego – i wielu innych. Patronat honorowy nad konferencją objęli: JM Rektor Akademii Bialskiej, prof. dr hab. Jerzy Nitychoruk, Prezes Business Cente Club, Jacek Goliszewski, Dyrektor Instytutu Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny, dr hab. Arkadiusz Kawa.

Paulina Rynkiewicz
Sekcja Nauki

Sesja A cz.1

Na konferencji naukowej „Społeczeństwo-technologia-gospodarka. Teraźniejszość i scenariusze przyszłości", zorganizowanej przez Akademię Bialską im. Jana Pawła II, odbył się panel sesji A części 1, którego moderatorem był dr Mariusz Pyra. W ramach tego panelu poruszono szereg ważnych tematów związanych z rosnącą rolą technologii w różnych aspektach życia społecznego i gospodarczego. Prelegenci zgłębili tematykę humanizacji technologii, wykluczenia i włączenia cyfrowego, a także omówili zagadnienia związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego w wymiarze przestrzennym.

Najczęściej przewijającymi się akcentami podczas prezentowanych materiałów były te związane ze sztuczną inteligencją (ang. artificial intelligence). Obecnie prawie 90% nowoczesnych urządzeń ICT (ang. information and communication technologies) wykorzystuje AI w różnych formułach. Jednym z najbardziej zaawansowanych rozwiązań w tym zakresie jest robot humanoidalny, który stanowił istotę jednego z ciekawszych wystąpień. Były też przedstawiane konkretne rozwiązania i narzędzia stosowane w medycynie, farmacji, prawie, zarządzaniu organizacją, a także prognozy na przyszłość np. rynku telewizyjnego.

Sesja ta dostarczyła cennej wiedzy na temat roli, jaką obecne innowacje technologiczne odgrywają w kształtowaniu zarówno gospodarki, jak i indywidualnych doświadczeń konsumentów.

dr Mariusz Pyra

Panel B

Moderatorem drugiej części panelu była dr Stanisława Nazaruk. W tym panelu udział wzięli naukowcy, wykładowcy, doktoranci, studenci z kół naukowych i praktycy z polskich ośrodków naukowych, takich jak: UMCS w Lublinie, Akademia Bialska im. Jana Pawła II, Uniwersytet Ignatianum w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Rzeszowski i Uniwersytet Wrocławski. Zaprezentowane przez uczestników referaty, wyniki badań i dyskusja zogniskowane były wokół nowych zjawisk tematów takich jak: inteligentne technologie i społeczeństwo, gospodarka cyfrowa, człowiek jako podmiot edukacji.

W pierwszym referacie autor przedstawił badania własne z doktoratu wdrożeniowego z zastosowaniem koncepcji *sharing cities*. Wymieniona idea została wdrożona w życie w wielu miastach europejskich m.in. Barcelonie i obecnie trwają prace nad wdrożeniem nowych technologii w Lublinie, co potwierdziły przedstawione wyniki badań pilotażowych.

Przedstawiciel z Uniwersytetu Ignatianum zaprezentował referat pt. *Azja. Kontynent „czarnych koni". Implikacje dla gospodarek zachodnich*. To odniesienie do czarnego konia nie było przypadkowe, a wręcz intrygujące z uwagi na niespotykane do tej pory szybkie tempo przekształcania gospodarki produkcyjnej Chińskiej Republiki Ludowej w cyfrową. Utworzenie chociażby alternatywnego facebooka, czy google. Te dwa przykłady skłaniają do refleksji szczególnie kraje Europy zachodniej nad konkurencyjnością gospodarek światowych i tempem zmian społeczeństw.

Kolejne prezentacje koncentrowały się wokół szerokiego spektrum edukacji. Autorki z Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II zwróciły uwagę na zmiany we współpracy nauczycieli i rodziców z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi komunikacji i mediów społecznościowych, usprawniających szybkość przekazu. Z drugiej strony zauważono potrzebę indywidualizacji, w którą nie do końca wpisują się media społecznościowe.

Na znaczenie najnowszych technologii w procesie uczenia się studentów z niektórych kierunków studiów Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II zwróciła uwagę kolejna uczestniczka konferencji. Z jednej strony wszechstronne korzystanie przez studentów z nowych technologii w procesie uczenia zachwyca, a z drugiej wpływa na ograniczenie ich percepcji. Ten związek potwierdzają wyniki niektórych współczesnych badań z neurobiologii.

Oprócz tzw. „dobrych stron", pomocnych i ułatwiających człowiekowi życie, Internet może jednocześnie wpływać destrukcyjnie, szczególnie na zdrowie człowieka. W niektórych przypadkach zjawisko uzależnienia od Internetu występuje z syndromem hikikomori zwanym wycofaniem społecznym. O tym nowym zjawisku w świetle najnowszej literatury powiedział przedstawiciel Uniwersytetu Jagiellońskiego. Hikikomori, to nowe uzależnienie, które dotyka dzieci i młodzież z wielu państw, w tym Japonii, gdzie nadano nazwę temu uzależnieniu.

Z wymienionym tematem uzależnienia łączy się kolejny referat przedstawiony przez młode badaczki z Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II, które w ramach koła naukowego przeprowadziły badania w powiecie bialskim w zakresie diagnozy zachowań dzieci w „świecie wirtualnym". Na aspekty wykorzystania nowych technologii w uczestnictwie młodych osób w kulturze zwróciła uwagę przedstawicielka Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Uczestniczka konferencji z Uniwersytetu Wrocławskiego w swojej prezentacji wskazała na siłę mediów społecznościowych w czasie trwającej wojny na Ukrainie. Zarówno obecny prezydent, jak i inni politycy wykorzystują media społecznościowe w szerokim zakresie, nie tylko do komunikacji, przekazu bieżących wydarzeń ale również do budowania własnego wizerunku.

Podsumowując w zarysie wybrane tytuły i treści z zaprezentowanych wystąpień przez przedstawicieli różnych jednostek naukowych należy dostrzec pewien niedosyt i chęć do podejmowania kolejnych inicjatyw w tym zakresie. Skłania do tego, zarówno tempo zachodzących zmian we współczesnym świecie i sam człowiek, jako kreator i jednocześnie podmiot.

dr Stanisława Nazaruk

Dr hab. prof. uczelnia Agnieszka Siedlecka Prorektor ds. Nauki otworzyła konferencję

Sprawozdanie z panelu: Sesja B, cz. 1

Wystąpienia zaprezentowane w pierwszej części Sesji B poświęcone były różnorodnym, szczegółowym zagadnieniom reprezentującym obszary takie, jak: finanse, praktyczne i teoretyczne problemy ekonomii, zarządzanie, edukacja, polityka lokalna realizowana przez jednostki samorządowe. W każdym z dziewięciu zaprezentowanych wystąpień prelegenci odnosili się do bieżących trendów i innowacji ujawniających się w sferze społecznej, technologicznej i gospodarczej oddziałujących jednocześnie na przyszłość analizowanych zjawisk i procesów.

Panel rozpoczęło wystąpienie dr Agnieszki Zielińskiej z Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego poświęcone „Roli lidera w kształtowaniu efektywności i stabilności zespołu". Autorka przedstawiła interesujące wyniki badań nad efektywnością zespołów wirtualnych podkreślając znaczenie kontekstu sytuacyjnego w uzyskiwanych wynikach badań.

Drugim prelegentem był prof. dr hab. Aleksandr Charnavalau reprezentujący Akademię Bialską im. Jana Pawła. W prezentacji nt. „Sztuczna inteligencja a metodologia ekonomii w dobie gospodarki cyfrowej" Profesor poruszył problem rozwoju teorii ekonomii zwracając uwagę na wybrane problemy etyczne oraz na potrzebę zachowania kontroli człowieka nad najważniejszymi etapami procesu naukowego.

Kolejne wystąpienie przedstawiła dr Justyna Kłobukowska z Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku. Jego tematem była „Branża fintech a rozwój zrównoważonych finansów". Prezentacja w szczególności poświęcona została procesowi transformacji finansów tradycyjnych do zrównoważonych ze zwróceniem uwagi na sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju, stan branży fintech w Polsce oraz jej kierunki rozwoju.

Następnie Pani Katarzyna Kurkiewicz reprezentująca Wojskową Akademię Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie przedstawiła referat na temat „Wielowymiarowy aspekt gospodarki elektronicznej z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa". W trakcie wystąpienia kompleksowo scharakteryzowana została e-gospodarka oraz kierunki jej rozwoju.

Problem walut alternatywnych podjęła dr hab. Nina Stępnicka, prof. UJK z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w wystąpieniu nt. „Rola walut alternatywnych w rozwoju gospodarki lokalnej w czasie pandemii i w okresie postpandemicznym". Profesor przedstawiła pojęcie i istotę walut alternatywnych (lokalnych), liczne przykłady funkcjonujących walut lokalnych, w tym polskiego „Zielonego", wraz z korzyściami ich wdrażania, a także odniosła się do problemu elektronicznej formy waluty lokalnej.

W kolejnym wystąpieniu dr inż. Joanna Nowicka reprezentująca Akademię Nauk Stosowanych Angeliusa Silesiusa w Wałbrzychu podkreślała „Rolę i znaczenie sztucznej inteligencji w edukacji inżynierskiej". Prezentowane wyniki badań oraz doświadczenia dydaktyczne prelegentki dotyczyły kierunków wykorzystania SI w edukacji stanowiąc inspirujący materiał dla nauczycieli akademickich.

Problem wirtualnych walut podjął następnie Pan Kamil Margielewicz z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W wystąpieniu nt. „Pozytywne i negatywne aspekty wirtualnej waluty" przedstawione zostały różnorodne kwestie związane m.in. z dostępem do internetu, logistyką, bezpieczeństwem oraz zarysowane uwarunkowania rozwoju wirtualnej waluty.

Pani dr Anita Perska z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zaprezentowała następnie prezentację nt. „Związek Gmin Wiejskich RP jako największa sieć współpracy gmin w Polsce". Przedstawiona została charakterystyka Związku i jego aktywności oraz wyniki badań własnych w kontekście teorii *New Public Governance*.

Sesję zakończyło wystąpienie dr inż. Magdaleny Zwolińskiej-Ligaj i dr hab. Danuty Guzal-Dec, prof. uczelni reprezentujące Akademię Bialską im. Jana Pawła II nt. „Społeczeństwo – technologia – gospodarka w kontekście budowania rezyliencji gmin miejsko-wiejskich". Celem wystąpienia było zwrócenie uwagi na imperatyw rezyliencji w kontekście realizacji lokalnej i (regionalnej) polityki rozwojowej oraz rolę postępu technologicznego w tym procesie. W wystąpieniu na podstawie wyników badań własnych scharakteryzowano skalę i zakres działań podejmowanych w gminach miejsko-wiejskich w ramach adaptacji do warunków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 ze zwróceniem uwagi na sfery: społeczną, technologiczną i gospodarczą oraz występujące pomiędzy nimi interakcje/powiązania.

dr Magdalena Zwolińska-Ligaj

WIZYTA STUDYJNA W MIEJSKIM ZAKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM SP. Z O.O. ORAZ FIRMIE TRANSPORTOWCY.COM.PL

26 października 2023 r. studenci dwóch kierunków Wydziału Nauk Ekonomicznych Akademii Bialskiej, tj. ekonomii oraz zarządzania, a także członkowie Studenckiego Koła Naukowego Progress uczestniczyli w wizycie studyjnej w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym sp. z o.o. oraz firmie Transportowcy.com.pl. Organizatorem, a zarazem opiekunem tego przedsięwzięcia był opiekun koła mgr Grzegorz Czapski z Zakładu Zarządzania, a także dr Mariusz Pyra z Zakładu Ekonomii.

Pierwszym punktem było przedsiębiorstwo zajmujące się realizacją transportu publicznego w Białej Podlaskiej, które jest kluczowym elementem systemu komunikacji miejskiej. Odbyła się prelekcja dotycząca funkcjonowania przedsiębiorstwa, inwestycji w tabor samochodowy oraz dalszych planów i wyzwań na przyszłość. Zwiedzanie firmy zakończyło się na stanowisku dyspozytora, który przekazał nam również szereg ciekawych informacji. Warto nadmienić tutaj, że transport autobusowy jako alternatywa dla samochodów prywatnych, może pomóc w redukcji emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia powietrza, co jest korzystne dla środowiska miejskiego. Ponadto autobusy miejskie mogą przyczynić się do zmniejszenia korków ulicznych, gdyż są w stanie przewozić większą liczbę pasażerów na jednostkę powierzchni w porównaniu do samochodów osobowych, co w konsekwencji powoduje zmniejszenie kongestii.

Drugim punktem było przedsiębiorstwo zajmujące się kompleksową obsługą firm transportowych w zakresie księgowości, rozliczania czasu pracy kierowców, procesu uzyskiwania licencji czy też procesie uzyskiwania certyfikatu kompetencji zawodowych. Odbyła się prelekcja dotycząca specyfiki prowadzenia działalności gospodarczej, a także szans i zagrożeń, jakie można napotkać w tym sektorze.

Szczególne podziękowania kierujemy do Pani Edyty Brodawki i Pana Arkadiusza Brodawki, właścicieli transportowcy.com.pl oraz do Pana Krzysztofa Trochimiuka, Prezesa Zarządu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Białej Podlaskiej Sp. z o.o. i Pana Marcina Mirończuka, Kierownika Działu Eksploatacji oraz pracowników przedsiębiorstwa.

mgr Grzegorz Czapski,
opiekun koła naukowego Progress

Studenci AB w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym w Białej Podlaskiej

ROZWÓJ E-GOSPODARKI WOBEC WYZWAŃ PANDEMII COVID-19

Jednym z ciekawych wydarzeń naukowych, które zostało zrealizowane przez Akademię Bialską im. Jana Pawła II w 2023 roku była **I Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Rozwój E-gospodarki wobec wyzwań pandemii COVID-19"** organizowana w formie hybrydowej przez Wydział Nauk Ekonomicznych Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II pod patronatem Krajowej Izby Gospodarki Cyfrowej w ramach projektu finansowanego przez MEiN z programu Doskonała Nauka. Konferencja odbyła się w czerwcu 2023 roku. Obrady rozpoczął bardzo interesujący panel dyskusyjny na temat „E-gospodarka – szanse i zagrożenia wobec współczesnych wyzwań", gdzie prelegentami byli Marcin Śpiewak, lider obszaru – Grupa Badawcza Gospodarki Cyfrowej ds. User Experience, Poznański Instytut Technologiczny, dr hab. Mirosław Moroz, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstwa, Olga Pijanowska, Cross-Border E-Commerce & Sales Manager w MakesYouLocal, prof. dr hab. Joanna Paliszkiewicz, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Zarządzania, dr inż. Magdalena Zwolińska-Ligaj, Akademia Bialska im. Jana Pawła II, Zakład Zarządzania, Rada Naukowa przy Rzeczniku MŚP oraz dr Marek Woch, Zastępca Rzecznika MŚP. W sesjach tematycznych tj. Problemy oraz wyzwania rozwoju e-gospodarki w okresie pandemii COVID-19, Doświadczenia przedsiębiorstw w kontekście pandemii COVID-19, Instytucjonalna ochrona e-przedsiębiorczości i e-biznesu w kontekście pandemii COVID19 swoje referaty zaprezentowali prelegenci z różnych ośrodków naukowych z całej Polski.

Zarówno w sesji plenarnej, jak i w ramach prelekcji w sesjach tematycznych nastąpiła wymiana wiedzy z zakresu gospodarki opartej na wiedzy i technologiach IT, a zwłaszcza e-commerce, e-administracji, pracy zdalnej, e-zdrowia, e-learningu, organizacji wirtualnych, a także podjęto dyskusje w tej tematyce. Wskazywano na wyzwania i zagrożenia, jakie stanęły przed e-gospodarką i gospodarką w okresie pandemii oraz określono dalsze potencjalne kierunki rozwoju w okresie post-pandemii. Przedstawione w trakcie konferencji referaty oraz podjęta dyskusja wykazały, że pandemia COVID-19 była jedną z istotnych determinant społeczno-ekonomicznych oddziałujących na e-gospodarkę i gospodarkę, w tym między innymi na zmiany w modelach biznesowych, przyspieszenie transformacji cyfrowej, wzrost znaczenia pracy zdalnej czy odporność przedsiębiorstw na kryzysy.

Studenci, uczestniczący w konferencji wzięli udział w warsztatach Trade Marketing Online, które umożliwiły pozyskanie wiedzy oraz umiejętności związanych z prowadzeniem działań trade marketingowych online.

Efektem zwieńczającym konferencję jest monografia pokonferencyjna pt. **Rozwój e-gospodarki wobec wyzwań pandemii COVID-19,** wydana nakładem Wydawnictwa Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II, zawierająca artykuły przedstawiające zagadnienia podnoszone w trakcie konferencji.

dr Joanna Żurakowska-Sawa

Obrady konferencji

CYKL FILMOWY

MOJE FILMOWE ŻYCIE

Zostałem poproszony, abym podzielił się z czytelnikami naszego pisma moją przygodą z filmem, więc proszę przyjąć tych kilka słów.

Kino zawsze było ważną częścią mojego życia. Moje dzieciństwo przypadło na lata osiemdziesiąte XX. wieku i wtedy w telewizji dla dzieci była tylko wieczorynka. Na szczęście w bialskim Kinie Merkury w każdą niedzielę można było pójść do kina na zestaw bajek animowanych. Taki seans trwał około godziny i składał się z krótkich filmików – Reksia, Krecika, a czasami nawet można było zobaczyć Muminki. Tak to zafascynowałem się magią kina. W liceum w naszym mieście miałem możliwość uczestniczenia w zajęciach Młodzieżowej Akademii Filmowej. Raz w miesiącu całymi klasami chodziło się do kina i oglądało filmy. Każdy film poprzedzony był wykładem prowadzonym przez pana Adama Świcia. Jako, że miałem znajome bileterki, to oprócz filmów z mojego przedziału wiekowego, chodziłem na wszystkie inne. Pamiętam jakie piorunujące wrażenie zrobiły na mnie te filmy, zwłaszcza „Lot nad kukułczym gniazdem" Milosa Formana, „Johnny poszedł na wojnę" Daltona Trumbo, czy „Piknik pod wiszącą skałą" Petera Weira. Co ciekawe seanse te odbywały się w kinie Merkury, ale także w sali widowiskowej na Biawenie, czyli w dzisiejszej auli 159R naszej uczelni. Wielka szkoda, że przy remoncie budynku nie pomyślano o tym, aby zachować walory kinowe tej sali.

W latach dziewięćdziesiątych chodziłem do kina na wszystko. Nie było to takie proste gdyż, aby seans mógł się odbyć musiało być co najmniej 10 widzów, dlatego nieraz zachęcałem przypadkowych przechodniów do tego, aby wybrali się do kina. Oczywiście organizowałem również wyjścia do kina ze znajomymi.

Gdy rozpocząłem naukę na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego jednocześnie zacząłem uczęszczać na zajęcia Akademii Filmowej przy Filmotece Narodowej. To czteroletnie studium historii filmu. Program Akademii Filmowej obejmuje czteroletni cykl wykładów połączonych z projekcjami filmowymi. Łącznie uczestnicy każdego cyklu oglądają około 300 tytułów – od pierwszych filmów braci Lumiere po klasykę lat 70. i 80. Co ciekawe po ukończeniu Akademii Filmowej poszedłem jeszcze raz na pierwszy rok, aby po raz kolejny obejrzeć kino nieme.

Jednocześnie w czasie studiów poszerzałem moją wiedzę filmową. Brałem udział w wielu seminariach dotyczących filmu (m.in. „Sztuka Filmowa" prowadzonym przez profesora Jerzego Wójcika – głównego operatora „Polskiej Szkoły Filmowej"), trzykrotnie pracowałem przy festiwalu filmowym Nowe Horyzonty w Cieszynie (aktualnie odbywającym się we Wrocławiu).

Od kwietnia 2009 roku jestem organizatorem i prowadzącym Bialskich Spotkań Filmowych oraz Dziecięcych Spotkań Filmowych w kinie Merkury w Białej Podlaskiej. Przez kilka lat prowadziłem Klub Miłośników Kina w Miejskim i Gminnym Domu Kultury w Łochowie. Prowadziłem wykłady oraz moderowałem dyskusję po filmie w ramach różnych działań artystycznych (m.in. na „Wędrującym Festiwalu Sztuki i Animacji Karawana" organizowanym przez Mazowiecki Instytut Kultury w Warszawie, Festiwalu Filmowym w Cielęśnicy, „Smaczne kino" w Zamku w Janowie Podlaskim, „Kino w Sitniku"). W 2012 roku byłem współprowadzącym cykliczny program „W kinie" w serwisie Youtube (w ramach tego projektu byłem akredytowany jako dziennikarz na VI Festiwalu Filmu i Sztuki Dwa Brzegi Kazimierz Dolny – Janów nad Wisłą).

Od niedawna jestem opiekunem Koła Miłośników Filmu do którego serdecznie Państwa zapraszam.

dr Piotr Zdunkiewicz
Zakład Pedagogiki

DODATEK STUDENCKI

Rok akademicki trwa w pełni. Wiele inicjatyw już za nami, ale też dużo jeszcze przed nami. W tym numerze możemy zapoznać się z tym, co zostało dotychczas zrealizowane w roku akademickim 2023/2024. Szczególnie gorąco zachęcam do zapoznania się z krótkim opisem Mikołajkowego Turnieju Siatkówki, który powoli staje się tradycją na naszej uczelni. Nasi studenci niewątpliwie mają przeróżny zakres zainteresowań, którymi chcieliby się podzielić z otoczeniem nie tylko akademickim. Poznajcie techniki na przełamanie nudy podczas nauki i nie tylko.

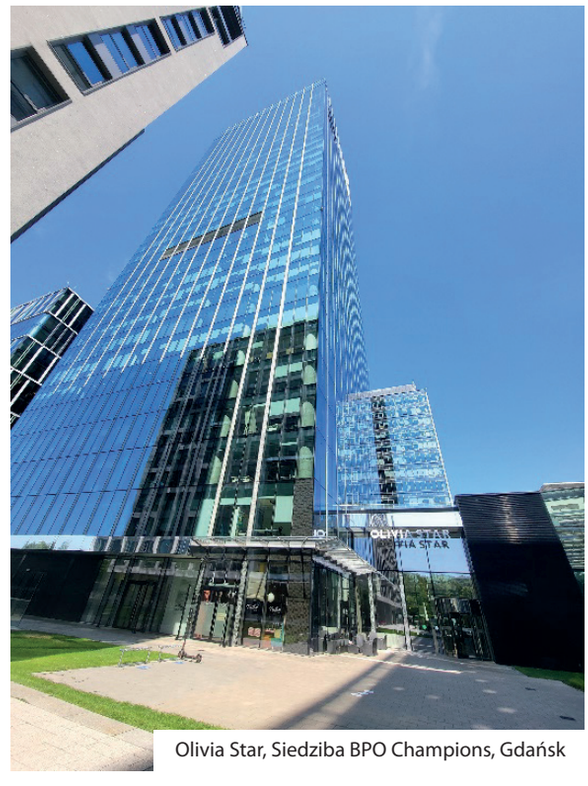
Marlena Bliźniuk

Trudna decyzja i jej konsekwencje

Po zdanej maturze większość absolwentów staje przed dylematem wyboru studiów. Decyzja ta jest kamieniem milowym, który zaważy na późniejszym życiu zawodowym. Biorąc pod uwagę moje zainteresowania oraz potrzeby rynku pracy podjęłam decyzję o rozpoczęciu studiów na kierunku Finanse i Rachunkowość.

Studia, które ukończyłam, były nie tylko bogatym źródłem wiedzy teoretycznej, ale także istotnym doświadczeniem praktycznym. Zdobyłam wiele umiejętności z zakresu analizy i oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostek gospodarczych oraz oceny podstawowych zjawisk oraz procesów gospodarczych. Zajęcia na naszym kierunku studiów zostały wzbogacone o praktyczny wymiar poprzez regularne laboratoria. Ta forma nauki okazała się niezwykle pomocna w przenoszeniu teoretycznej wiedzy zdobytej na wykładach na konkretne umiejętności praktyczne w obszarze programowania komputerowego. Trzyletnie studia pozwoliły mi rozwinąć umiejętności praktyczne w dziedzinie finansów i rachunkowości, a także umożliwiły udział w dydaktycznym projekcie „Kadry dla biznesu". Projekt ten był skierowany do studentów mojego kierunku studiów i stanowił unikalną okazję do praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy. Jego głównym celem było dostosowanie kompetencji studentów do wymagań sektora nowoczesnych usług dla biznesu. Dzięki temu doświadczeniu zyskałam cenny wgląd w praktyczne aspekty funkcjonowania firm z sektora usług dla biznesu. W ramach projektu mogłam wziąć udział w wielu szkoleniach i warsztatach. Jednym z nich było szkolenie z programu Comarch Optima, który jest jednym z najbardziej cenionych programów stosowanych w małych i średnich przedsiębiorstwach. Wiedzę z warsztatów mogłam wykorzystać chociażby podczas praktyk zawodowych i podczas stażu. Ten projekt stanowił nie tylko doskonałe uzupełnienie mojej edukacji akademickiej, ale również umożliwił mi zastosowanie zdobytej wiedzy w realnym środowisku biznesowym.

Zakończenie studiów oznaczało także zakończenie udziału w projekcie, którego kulminacyjnym momentem był staż w przedsiębiorstwie z sektora nowoczesnych usług dla biznesu BPO Champions sp. j. sp. k.. Jego siedziba znajduje się

Olivia Star, Siedziba BPO Champions, Gdańsk

w imponującym kompleksie biznesowym Olivia Business Center w Gdańsku, stanowiącym największy tego typu obiekt na Pomorzu. W trakcie stażu nie tylko zachwyciły mnie malownicze widoki z 25 piętra wieżowca, ale przede wszystkim ludzie – serdeczni i pełni zaangażowania. To pracownicy BPO Champions pokazali nam, jak wygląda od środka organizacja prężnie rozwijającego się przedsiębiorstwa. Podczas stażu z bliska poznałam każdy dział i proces obiegu dokumentacji księgowej. To doświadczenie pozwoliło mi skierować swoje zainteresowania zawodowe i zdefiniować obszary rachunkowości, które mnie szczególnie fascynują. Staż w BPO Champions stanowił unikalną szansę na spojrzenie w głąb funkcjonowania dynamicznego środowiska biznesowego i zrozumienie roli różnych działów w osiąganiu sukcesu przedsiębiorstwa.

Decyzja dotycząca wyboru studiów zawsze wiąże się z pewnym stopniem niepewności. Przyjmując podejście, które pozwala nam odkrywać obszary zainteresowań, nawet jeśli nie jesteśmy w stu procentach przekonani, że wybór jest idealny, zawsze możemy zyskać. Wybierając studia jako środek do odkrywania siebie i swoich pasji, umożliwiamy sobie kierowanie ścieżką rozwoju. Choć podjęcie niektórych wyzwań może być niepewne, warto spojrzeć na szanse wynikające z tej decyzji. Postrzeganie studiów wyższych szerzej niż obowiązkowe zajęcia teoretyczne pozwala efektywnie kształtować ścieżkę rozwoju zawodowego.

Izabela Czarnocka
Studentka Ekonomii

Moc Sportu i Wspólnoty Akademickiej

Mikołajkowy Turniej Siatkówki na Akademii Bialskiej, który odbył się 6 grudnia 2023 roku, stał się prawdziwym połączeniem sportowej rywalizacji z akcją charytatywną. Inicjatywa ta została zorganizowana przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Choć nauka odgrywa kluczową rolę w życiu studenckim, to taka integracja poprzez sport i pomoc innym ukazuje, że akademickie życie to nie tylko książki i wykłady, ale także zaangażowanie społeczne i wspólne inicjatywy.

Jednym z głównych celów turnieju było stworzenie radosnego, mikołajkowego święta sportu, połączonego z akcją charytatywną na rzecz tych, którzy potrzebują wsparcia. Podczas wydarzenia prowadzona była zbiórka żywności długoterminowej, a zebrane artykuły zostały przekazane Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, co stanowiło piękny gest solidarności i pomocy bliźniemu.

W turnieju wzięło udział 12 drużyn, reprezentujących różne kierunki, prezentując nie tylko swoje umiejętności sportowe, ale również ducha walki i pozytywne podejście do wspólnego grania. Mecz otwarcia, w którym uczestniczyła drużyna Samorządu Studenckiego oraz pracowników Akademii Bialskiej, był nie tylko widowiskiem sportowym, lecz także wyrazem zdrowej rywalizacji, która

Pracownicy AB podczas Mikołajkowego Turnieju Siatkówki

może jednoczyć ludzi i tworzyć atmosferę pełną współzawodnictwa opartego na szacunku i zasadzie fair play. Zwycięstwo drużyny pracowników podkreśliło pozytywne aspekty wspólnej zabawy i rywalizacji pomiędzy studentami a kadrą akademicką, budując więź i integrację na wielu płaszczyznach.

Duma należy się drużynie „dream team", która zajęła pierwsze miejsce, prezentując zarówno umiejętności sportowe, jak i determinację do osiągnięcia sukcesu.

Podczas wydarzenia nie zabrakło wsparcia medycznego – Studenckie Koło Naukowe eRka zapewniło profesjonalną opiekę medyczną, dbając o bezpieczeństwo uczestników. Ponadto, o oprawę fotograficzną zadbało Studenckie Koło Naukowe Mediokreatywni oraz Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego, uwieczniając każdy emocjonujący moment podczas turnieju.

Mikołajkowy Turniej Siatkówki nie tylko dostarczył emocji sportowych, ale także pokazał siłę wspólnoty akademickiej, zdolnej do połączenia pasji sportowej z działaniami na rzecz potrzebujących.

Turniej dzięki Klubowi Gramofon zyskał niesamowitą atmosferę, umilając czas rozgrywek muzyką, która niewątpliwie pomogła drużynom w czasie odbywania się całego turnieju Mikołajkowego w siatkówkę.

To wydarzenie stanowi doskonały przykład tego, jak aktywność sportowa może być nie tylko formą rekreacji, ale także narzędziem do budowania więzi społecznych i wsparcia dla innych.

Wojciech Maksymiuk

Koty w pułapce marketowych karm: cena wygody czy zdrowego żywienia?

Coraz częściej na terenie naszej uczelni organizowane są zbiórki mające na celu wsparcie zwierząt bezdomnych oraz fundacji zajmujących się ich ratowaniem. Warto skupić uwagę nie tylko na materiale pomocniczym, ale również na edukacji opiekunów i osób wspierających te inicjatywy, szczególnie w kwestii właściwego żywienia. Pułapki popularnych karm marketowych stawiają pytania o rzeczywiste potrzeby naszych futerkowych towarzyszy, podkreślając, że wybór karmy może wpływać na zdrowie kotów. Dodatkowo, zaskakującym może być fakt, że zdrowa karma nie musi być droższa od popularnej karmy dyskontowej, a sklepy oferują coraz więcej wysokiej jakości karm w przystępnych cenach. O zdrowych karmach niestety mało się słyszy w reklamach, które często skupiają się na masowo sprzedawanych produktach, a nie zawsze na tych najzdrowszych.

Sucha karma – pułapki i konsekwencje

Sucha karma jest jednym z najpopularniejszych wyborów dla właścicieli kotów, jednak warto zastanowić się, czy jest to naprawdę dobre rozwiązanie dla zdrowia naszych pupili. Sucha karma, będąca najbardziej przetworzonym pokarmem, może prowadzić do problemów gastrycznych. Koty, będąc mięsożercami, posiadają układ pokarmowy, który nie jest przystosowany do trawienia węglowodanów. Stosowanie suchej karmy może negatywnie wpływać na florę jelitową oraz proces wchłaniania niezbędnych składników odżywczych.

Warto zauważyć, że koty dzikie żywią się głównie mięsem, a ich układ trawienny doskonale radzi sobie z surowym mięsem. Odpowiednia dieta dla kotów powinna więc opierać się na białku i tłuszczach zwierzęcych, z minimalną ilością węglowodanów.

Często słyszymy argumenty, że kot lubi suchą karmę i pije dużo wody. Jednakże, ilość wody spożywanej przez kota nie jest zwykle wystarczająca, by zrekompensować wysoki poziom odwodnienia spowodowany spożywaniem suchej karmy.

Alternatywy dla suchej karmy – mokra karma, BARF, Whole Prey

Aby zadbać o zdrowie kota, warto rozważyć alternatywne metody żywienia:

1. **Mokra karma:** Dobrze skomponowana mokra karma powinna zawierać minimum 60-70% mięsa i podrobów. Zwróćmy uwagę na obecność tauryny, której ilość powinna wynosić co najmniej 800mg/kg.

Prywatne archiwum Redakcja BPA
Fotografia Agnieszka Filipiuk-Nowakowska

2. **BARF (Biologicznie Odpowiednie Surowe Jedzenie):** Ta dieta opiera się na podawaniu surowego mięsa z suplementacją. Ważne jest, aby dostarczać składników, które kot normalnie pobierałby jedząc całą zdobycz.
3. **Whole Prey (Cała Zdobycz):** Dieta polegająca na podawaniu kotu całych tuszek niewielkich zwierząt, naśladując naturalną zdobycz. Warto uzupełniać ją o kwasy omega-3 i witaminę E.

Zasady wyboru dobrej karmy

Podczas wybierania karmy dla kota, warto zwrócić uwagę na kilka kluczowych zasad.

Skład: Sprawdźmy, czy karma zawiera odpowiednią ilość mięsa i podrobów, a także czy unikamy karm z niejasnymi składami, dodatkiem zbóż, cukru czy substancji słodzących.

Suplementacja: Dobrze zbilansowana karma powinna zawierać niezbędne składniki, takie jak tauryna, kwasy omega-3, czy witaminy.

Wilgotność: Karma mokra jest zazwyczaj lepszym wyborem niż sucha, ponieważ kocie ofiary mają wilgotność na poziomie około 70%, co jest bliższe naturalnej diecie.

Jak przestawić kota na zdrowszą dietę?

Przejście na zdrowszą dietę może być wyzwaniem, zwłaszcza jeśli kot przyzwyczaił się do konkretnej karmy. Warto jednak być cierpliwym i konsekwentnym. Możemy próbować różnych smaków, dosmaczaczy, a także stopniowo wprowadzać nowe elementy do diety, takie jak surowe mięso czy preparaty wspomagające.

Ważne jest, aby unikać nagłych zmian, zwłaszcza u kotów starszych, które mogą być bardziej oporne na rewolucje w diecie. W przypadku problemów, zawsze warto skonsultować się z weterynarzem lub zoodietetykiem.

Zdrowe żywienie to klucz do długiego i aktywnego życia naszych kotów. Wybierając odpowiednią karmę, unikamy pułapek, które mogą zagrażać ich zdrowiu. Pamiętajmy, że inwestycja w zdrową dietę teraz, może przekładać się na lepsze samopoczucie i mniejsze wydatki na leczenie w przyszłości.

Daria Chmurzyńska

„Nie chce mi się tego uczyć" czyli jak zmotywować się do nauki

Dlaczego motywacja do nauki jest tak trudna do osiągnięcia?

Jest to związane ze specyficznym działaniem naszego mózgu, który jest naturalnie nastawiony na oszczędzanie energii w celu lepszego wykorzystania jej w sytuacjach zagrożenia. Niestety nie „przestawił się" on na obecne czasy, w których nie jest to tak konieczne. Wykonywanie prostych czynności takich jak np. oglądanie filmów czy seriali angażuje mózg o wiele mniej niż nauka. Zatem, gdy ma on do wyboru wykonanie łatwej czynności i wykorzystanie energii na o wiele bardziej wymagające przyswajanie wiedzy, oczywiście zawsze wybierze prostszą opcję. Z tego powodu próba zmotywowania się jest trudna, lecz da się wypracować nawyki, które są w stanie pomóc. Istnieją metody pomagające oszukać umysł, aby zmotywował się do sięgnięcia po książkę.

Jak poradzić sobie z brakiem motywacji i efektywnie się uczyć?

Przede wszystkim warto zacząć od przemyślenia czym spowodowane jest zwlekanie z nauką. Pomoże to zidentyfikować problem i dobrać rozwiązanie. Dobrą praktyką będzie podzielenie materiału na mniejsze partie, objętość pojedynczego zadania będzie mniej przytłaczająca. Istotna będzie też systematyczna nauka, gdyż nawyki bardzo mocno ukorzeniają się w rytmie dnia. Miło będzie wyznaczyć sobie drobne „nagrody" uwieńczające ukończenie kolejnych zadań. Każdy powinien znaleźć swój powód do nauki. Będzie to cel, do którego można dążyć. Należy pamiętać, że chwilowy brak motywacji również nie jest czymś złym i każdy może mieć gorszy moment.

Sposoby na efektywną naukę:

Ważne są ćwiczenia dla mózgu, odpowiednia ilość snu, dieta oraz regeneracja. Rozeznanie w metodach na efektywną naukę zdecydowanie może pomóc. Na świecie jest ogromna ilość sposobów na poprawę jakości nauki, dlatego istotne jest poszukanie jakiegoś, który może okazać się tym idealnie trafionym. Oto kilka z nich: mapy myśli, mini-prezentacje, np. przed przyjaciółmi, Technika Pomodoro (wykorzystanie minutnika dla lepszej koncentracji), nauka w grupie, przyjacielska rywalizacja, aktywna nauka, zastosowanie nowego tematu w swoim życiu.

Emilia Pachucka

KĄCIK ANGLISTY

Is CLIL the Future of Education?

What is CLIL?

Have you ever encountered the term *CLIL* ? In regard to education, the acronym stands for **Content and Language Integrated Learning.** It is referred to as **the CLIL approach** (not a method) to language teaching that is currently becoming more and more popular. This can also be called CBI (Content-Based Instruction) or CBLT (Content-Based Language Teaching).

The main idea of CLIL is **teaching a certain subject through a foreign language,** in most cases through the English language**.** Different school subjects taught in this way can be enumerated. The most basic ones include science, history, biology and geography. But even some more challenging ones are possible to be used. Namely: culture, literature or information technology. Although not so many schools in Poland decide to introduce such a system, and it is still not widespread in the Polish society, a number of European countries (like Norway, Sweden and Germany) have implemented this type of **bilingual education** so far. As a student of English Philology, I got really curious about the topic of CLIL lessons that I am going to present in the following part of this article.

The main forms of CLIL lessons

There are some ways in which CLIL lessons or courses are organised. They can be **content-driven.** That means content is given priority over learners' linguistic development. In this situation, CLIL teachers pay more attention to different vocabulary items connected with a particular subject (**meaning content**) in order to get students exposed to specific terminology. They teach by making comparisons and clarifying some significant processes as well. Another option is a **language-driven** class during which spoken and, over the course of time, written activities play a great part. Then, the teacher concentrates on the language, its grammatical aspects and free expressions. The third alternative is based on **the equal position of the content and the language** in preparing lessons.

The 4Cs Framework

The most popular CLIL model is called **The 4Cs Framework**. It integrates four components: **content** (subject matter), **communication** (language learning and using), **cognition** (learning and thinking processes) and **culture** (developing intercultural understanding). All of these aspects are inextricably linked and equally important. Every CLIL lesson is also supposed to be set in a certain **context** which, apart from the traditional interpretation, is sometimes added as the fifth 'C'.

The benefits of CLIL

A considerable number of positive aspects of the CLIL approach have been noticed. Firstly, the learners educated in this way, especially from the early stages of their lives (starting from a nursery school), become much more fluent English users. Moreover, taking the students' emotions into account, their **motivation** has been proven to increase as a response to a challenge (combining the English language with content). It results from the fact that most CLIL lessons are **student-centered** as well. Also, this bilingual system builds intercultural understanding. Consequently, it improves the students' **communication** skills, promotes tolerance, broadens their horizons and the general knowledge of the world. Owing to this approach, the students learn how to learn, developing new strategies and techniques. An additional advantage is the great opportunity to use **authentic materials** in the classroom. In spite of not enough ready-made educational aids being available, more and more teachers are determined to prepare their own materials.

Reflections

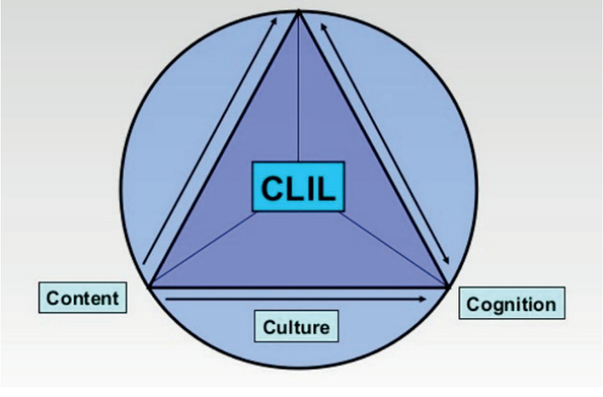
I feel inspired by the fact that **Content and Language Integrated Learning** combines simultaneous language learning and exploring other fields of knowledge. It can be applied to various school subjects in numerous interesting forms, which I find fascinating too. During my CLIL academic course, I learnt that CLIL teachers can come up with their own creative ideas for conducting lessons. For instance, in the case of biology classes, the teacher may talk about the transition of

a caterpillar into a butterfly. The educator describes the process in English and, displaying an additional video, may explain the difference between some grammatical tenses. He or she shows their students the general life cycle of a caterpillar (present simple) or describes what the insect is doing in the video (present continuous). Another aspect that drew my attention is replacing **mechanical** repetitions with more **meaningful** ones. That means a CLIL teacher can ask: 'Do birds like eating insects?' instead of constant repeating the same question: 'Do you like…?' In this way, the learners think not only about the foreign language itself, but also about the content, which teaches them to reason logically. As the CLIL approach activates students, it is especially useful in developing the skills of speaking and reading.

All things considered, I hope you got excited about CLIL and willing to find out more after having read the points above. If you are considering becoming a teacher in the future, especially an English teacher, maybe one day you will have a chance to put this approach, or some elements of it, into practice. Facing the rapid growth of modern technological advances, available to almost everyone, and some educational challenges, it seems to be relevant to contemporary language teaching and schooling in general. Only time will tell whether such a system is introduced on a larger scale.

Karolina Wojczuk
English Philology, Year III

ŹRÓDŁA:
Cambridge University Press (Chapters: 'Why is CLIL relevant to contemporary education?' , 'Integrating content and language learning: A holistic view '
ENGLISH LANGUAGE TEACHING (Article: Content and Language Integrated Learning)
https://www.freeed.com/articles/794/the-clil-classroom-the-4-cs

CLIL - ARTICLE EXERCISES

Ex1. Decide If the sentences below are TRUE (T) or FALSE (F):

1. Literature is too difficult to be taught through CLIL.
2. The decrease in the popularity of CLIL has been observed all over Europe.
3. When a CLIL course is content-driven, more attention is paid to linguistic development.
4. The four components: content, communication, cognition and culture are interconnected.
5. The CLIL approach does not affect students' motivation in a positive way.
6. Meaningful repetitions are characteristic of the CLIL approach.

GLOSSARY

1. **ACRONYM** /ˈæk.rə.nɪm/ - AKRONIM
2. **STAND FOR** /ˈstænd fɔː/ - (tu: OZNACZAĆ)
3. **APPROACH** /əˈprəʊtʃ/ - PODEJŚCIE
4. **INTEGRATE** /ˈɪn.tɪ.greɪt/ - (Z)INTEGROWAĆ
5. **BILINGUAL** /baɪˈlɪŋ.gwəl/ - DWUJĘZYCZNY
6. **IMPLEMENT** /ˈɪm.plɪ.ment/ - WPROWADZIĆ W ŻYCIE
7. **FLUENT** /ˈfluː.ənt/ - BIEGŁY, PŁYNNY
8. **INEXTRICABLY** /ˌɪn.ɪkˈstrɪk.ə.bli/ - NIEROZERWALNIE
9. **SIMULTANEOUS** /ˌsɪm.əlˈteɪ.ni.əs/ - JEDNOCZESNY

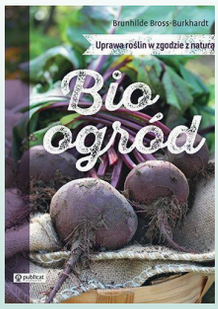
ŹRÓDŁA:
Cambridge Dictionary
Oxford Languages Dictionary

1 F	2 F	3 F	4 T	5 F	6 T

ANSWERS:

Biblioteka Poleca

Tytuł: Bioogród. Uprawa roślin w zgodzie z naturą
Autor: Brunhilde Bross-Burkhardt
Wydawnictwo: Publicat
ISBN: 978-83-271-2566-8
Oprawa: twarda
Liczba stron: 288
Rok wydania: 2020

Jeśli czytając tytuł i oglądając okładkę tej książki w Waszych głowach pojawia się myśl – **„przecież uprawa w zgodzie z naturą to żadna nowość i jest z nami od dawna!"** to oczywiście macie rację. Początki uprawy roli opierały się na prostych narzędziach i systemach opartych o cykle przyrody. Niemniej jednak wraz z rozwojem technologicznym i przemysłowym odeszliśmy od ogrodnictwa w zgodzie z naturą. Celem tego działania była maksymalizacja zysków i minimalizacja strat, powstałych na skutek chorób czy szkodników. Ale o ile stosowanie środków ochrony roślin przed insektami i chorobami ma swoje przełożenie w efektywności zbiorów, niestety dzieje się to z ogromną szkodą dla ekosystemu.
Bioogród to kompendium wiedzy, jak uprawiać rośliny w zgodzie z naturą bez stosowania trujących substancji. Książka podzielona jest na siedem rozdziałów poświęconych każdemu rodzajowi upraw (warzyw i ziół, krzewów i drzew owocowych oraz roślin ozdobnych), opatrzona pięknymi zdjęciami, dużą ilością tabelek, ciekawostek i grafik. To także niezbędne know-how, jak uprawiać zdrowe rośliny i jak sprawić, aby ziemia, którą mamy do dyspozycji była urodzajna. Podpowiada również, co zrobić z nadmiarem owoców i warzyw. W poradniku tym znajdziemy również korzenie biologicznej uprawy ogrodu, rys historyczny, który pokazuje nam, że bioogrodnictwo rozwija się powoli dopiero od pierwszych lat po wojnie, a jego pionierką była Gertrud Franck. Autorka przedstawia także siedem konkretnych przykładów ekologicznego wykorzystania ogrodu, m.in. małego ogrodu użytkowego przy domu, samowystarczalnego ogrodu z budynkiem mieszkalnym czy ogrodu miejskiego będącego ogrodem społecznym. Książka ta pokazuje również, że ogród to nie tylko uprawa roślin jadalnych. To również niejednokrotnie przestrzeń ozdobna, dlatego nie zabraknie tutaj porad jak zadbać o byliny, róże, czy też rośliny pnące.
Ta książka będzie świetnym przewodnikiem dla każdego, kto uprawia ogród naturalnie, bez użycia chemii, a szczególnie, jeśli dopiero zaczyna i gubi się w natłoku informacji.
Strefa C poleca i zaprasza!

Tytuł: Trening głosu. Praktyczny kurs dobrego mówienia
Autor: Beata Ciecierska - Zajdel
Wydawnictwo: Edgard
ISBN: 978-83-66404-61-8
Oprawa: miękka
Liczba stron: 206
Rok wydania: 2020

Trening Głosu to praktyczny kurs pracy nad głosem, który krok po kroku prowadzi czytelnika w stronę mocnego, dźwięcznego i pięknego brzmienia. Obowiązkowa pozycja dla osób, których głos szybko się męczy podczas mówienia czy też śpiewania. Świetna pozycja dla tych, których często dopada chrypka lub którym zdarza się słyszeć stwierdzenia, że nie słychać, tego, co mówią lub mówią zbyt szybko i niewyraźnie. To idealny podręcznik dla nauczycieli, aktorów, dziennikarzy, polityków, prezenterów, studentów, dla wszystkich, którzy mają przed sobą publiczne wystąpienia, a także nieoceniona pomoc dla osób nieśmiałych, dla których publiczne wypowiedzi bywają paraliżujące.
Część teoretyczna książki pozwala zrozumieć, jak funkcjonuje głos w ludzkim organizmie; dowiedzieć się, które partie ciała odpowiadają za tworzenie dźwięku, i zapamiętać, jakie są najczęstsze przyczyny nieprawidłowego wydobywania głosu. Krótkie i zwięzłe wprowadzenie uświadamia, czemu mają służyć wykonywane zadania i co można dzięki nim poprawić. Część praktyczną stanowią z kolei dokładnie opisane ćwiczenia, ułożone w 10 konkretnych lekcji. Polecenia do zadań, w trakcie których trudno byłoby zaglądać do poradnika, są nagrane, jako pliki mp3 do pobrania ze strony (w książce jest podany kod pobrania), dzięki czemu można samodzielnie i bez kłopotów przejść przez podstawowy kurs dobrego i zdrowego mówienia.
Warto też wspomnieć o autorce, Beata Ciecierska-Zajdel to polonistka, dziennikarka, aktorka, wokalistka i nauczycielka emisji głosu. Uczy zdrowego posługiwania się głosem studentów Uniwersytetu Warszawskiego. Prowadzi również warsztaty emisji głosu oraz techniki mówienia dla nauczycieli, tłumaczy, biznesmenów oraz osób planujących pracę w mediach.
Dzięki tej książce, którą znajdziesz w **Strefie A** przejmiesz kontrolę nad własnym głosem i zyskasz większą pewność siebie!

Tytuł: Małe przyjemności
Autor: Clare Chambers
Wydawnictwo: Znak
ISBN: 978-83-01-22754-8
Oprawa: miękka
Liczba stron: 384
Rok wydania: 2023

Książka roku według *„The Times"*, *„Daily Telegraph"*, *„Evening Standard"* i *„Daily Express"*.
Nominacja do Women's Prize for Fiction.
Londyn, lata pięćdziesiąte XX wieku. Jean Swinney, niespełna 40-letnia dziennikarka lokalnej gazety, wiedzie nudne i monotonne życie wypełnione obowiązkami i opieką nad schorowaną, wiecznie niezadowoloną i apodyktyczną matką. Wszystko się zmienia, gdy do redakcji, w której pracuje przychodzi zadziwiający list, którego nadawcą jest Gretchen Tilbury. Twierdzi ona, że jej córka przyszła na świat w wyniku partenogenezy. Jean podejmuje się zadania sprawdzenia czy wystąpił w tym przypadku cud czy może raczej oszustwo. Jeszcze nie wie jak bardzo to śledztwo zmieni jej życie. Jean zyskuje nieoczekiwaną szansę na przyjaźń, miłość i wolność. Jednak szczęście ma swoją cenę.
Książka napisana jest łatwym i przyjemnym językiem i intryguje już od pierwszych stron. Delikatna i subtelna, ze zwykłymi bohaterami i ich codziennym życiem - rozczarowaniami, smutkami i cichymi dramatami, ukazuje jak czasami zwykłe zdarzenie może odmienić życie. Te proste, małe przyjemności bohaterów, sekrety rodzinne i śledztwo, które prowadzi Jean powodują, że jest to dobra powieść obyczajowa taka, przy której miło można spędzić czas. Fabuła ***Małych przyjemności*** Clare Chambers toczy się nieśpiesznie, a historia wciąga stopniowo by zupełnie zawłaszczyć. Porusza i zmusza do refleksji a czytanie książki staje się prawdziwą przyjemnością.
Małe przyjemności równie mocno zachwyciła recenzentów i czytelników. Ujmuje czułością i dyskretnym humorem, a wszelkie z pozoru nieistotne szczegóły nabierają w niej nowego znaczenia.
Po książkę zapraszamy do naszej bardzo klimatycznej **Strefy z beletrystyką,** która znajduje się na parterze Akademickiej!

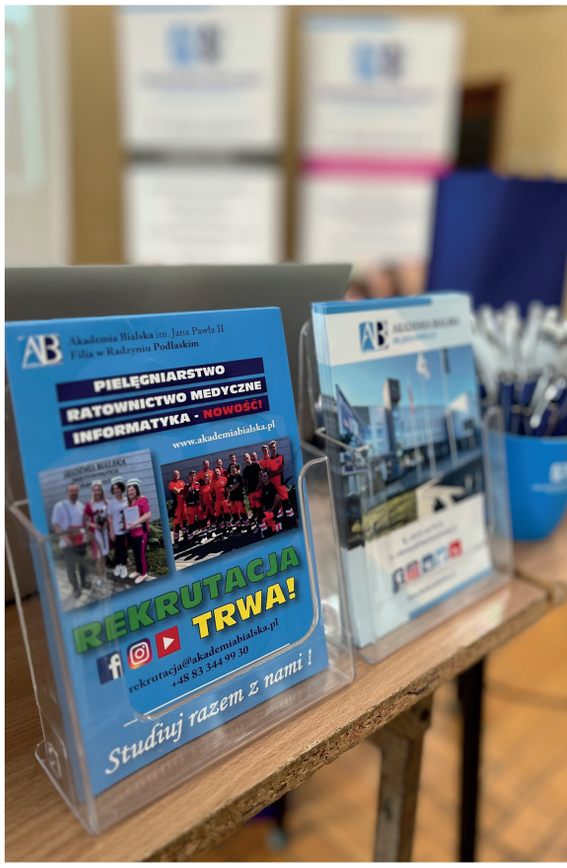
Katarzyna Zając

AKCJA REKRUTACJA

Spotkania z uczniami szkół średnich cały czas trwają Ale to bardzo ważny czas w naszej pracy. Aby zachęcić uczniów do studiowania bardzo często podkreślamy korzyści związane z rozwijaniem umiejętności, zdobywaniem wiedzy oraz możliwościami rozwoju. Często wspominamy naszych absolwentów, ich sukcesy, interesujące programy nauczania i praktyki zawodowe, które mogą również stanowić motywację do podjęcia studiów. Ważne jest też podkreślanie, że studia to nie tylko nauka, ale także okazja do poznania nowych ludzi oraz rozwijania swoich pasji Sekcja Promocji i Rekrutacji podczas takich spotkań skupia się na tym, aby przedstawić ofertę edukacyjną uczelni, rozwiać wątpliwości związane z wyborem kierunku studiów oraz podzielić się praktycznymi wskazówkami dotyczącymi życia na uczelni. Takie spotkania to idealna szansa na budowanie pozytywnego wizerunku i zachęcanie młodych ludzi do podjęcia świadomej decyzji o dalszej edukacji. Takie spotkania lubimy! Dziękujemy za każde spotkanie i zapraszamy do Akademii Bialskiej!

https://www.facebook.com/ak.bialska

AKCJA REKRUTACJA

NIE ŚPIMY – PROMUJEMY